

PRIEŠAKY VIS RUSAI

Vilniuje yra drabužių siuvyklų neva "susivienijimas". Tai "Vaikiški drabužiai". Tų siuvyklų junginys aprūpinapasiūtais rūbais Vilniaus rinką. Dažnai rūbus užsako masiniai: koks nors fabriko cechasis, mokykla... Siuvyklos neretai vadinamos gan pretenzingais pavadinimais "ateljė". Mat, tas prancūziškas žodis atskamba pretenzijos ir meniškumą. Bet tikrovėje "ateljė" siuva ir paprasčiausias darbinės kelnės.

Štai "ateljė" Nr. 13. Ši siuvykla siuva vaikiškus rūbelius. Iš "susivienijimo" į tą "ateljė" skiriama nauja viršininkė. Tai Valentina Buzova. Jai tik dvidešimt treji metai. Bet ji... komjaunuolė. Tai atperka reikalingas kvalifikacijas siuvyklai vadovauti. Buzina ką tik gavo kaž kokio technikuomo diplomą. Atėjusi į įmonę viršininkauti, ji rado čia visus už ją senesnius.

Naujoji viršininkė, pasak Komjaunimo Tiesos (Nr. 156) žodžius elgėsi griežtai. "Kiekvieną daiktą apžiūrėdavo priekabiai, gal net truputį per daug". Laikraštis paaiškina: "Valia bijojo savo pavaldinių ir nenorėdama to parodyti, elgėsi griežtai".

Valia turėjo parodyti, kad jos atėjimas į siuvyklą reiškia gamybinius laimėjimus. Todėl planui perviršyti, sustabdė vaikiškų drabužių siuvimą. Pradėjo masiniai siūti darbinės kelnės. "Kelnės galima pasiūti greitai, tai didelis ramstis planui", paslaugiai aiškina laikraštis. Siuvykloje tuoj atsiranda Jelizaveta Maksimova, kuri praplečia kelnų siuvimo planą. Siūti kelnės, sakė siuvėjai, lengviausias darbas.

Bet... ar moka siūti kelnės pati "pavaldinių" viršininkė?

"Kelnų Valia siūti dar neteko. Ar tai sudėtingas dalykas? Bet koks siuvėjas jums atsakys — nieko ypatingo. Dėl viso pikto pabandė vyrui pasiūti. Ir sugadino — išėjo per siauros", dėsto Komjaunimo Tiesos korespondentas.

Bet gerais norais ir pragaras grįstas. Nemo-kanti pasiūti kelnų savo nuosavam vyrui, Valentina Buzina ir toliau lieka vadovauti siuvyklai ir toliau ji "priekabiai apžiūri kitų darbus".

Tuo tarpu siuvyklon priimamas Seriožas Borodinas, ateina Olia Polikanova, linksmi iš kažkur į Vilnių atvažiuoja komjaunuoliai. Palengva kelnų gamyba "perjungiamo" atgal, į vaikiškų drabužių siuvimą. Mat, mokyklos laukia jų užsakymų patenkinimo. "Ateljė Nr. 13" gamybiniam plane įjungtas kaip vaikiškų drabužių gamykla.

PRADĖJO NAUJĄ TAIKOS ERĄ

Richard M. Nixon praėjusį šeštadienį, sausio 20 d., stebint šimtą tūkstantinių miniai, Aukščiausiojo Teismo teisėjo Warren Burger buvo prisaikdytas JAV prezidentu antrajam terminui. Nors savo inauguracijos kalboje prez. Nixonas tiesiog nepalietė Vietnamo klausimo, bet pastebėjo, kad šis ilgiausias ir sunkiausias karas eina prie galo. Ne tik šimtai tūkstančių suvažiavusių į Washingtoną žmonių bet ir milijonai TV žiūrovų savo aparatuose galėjo stebėti vieną gražiausių paradų, koks kada vyko po prezidento inauguracijos. Tame parade dalyvavo ir lietuviai. Bet apie tai plačiau papasakos kitame numeryje Dirvos spec. korespondentė, o Nixono naujos taikos eros politiką komentuos Dirvos politinis komentatorius Vytautas Meškauskas.

VALSTYBĖS DEPARTAMENTAS ATSAKO ŽEMELAPIŲ REIKALU

Kaip buvo skelbta, 1972 m. gruodžio mėn. 14 d. JAV LB delegacija lankėsi Valstybės Departamente, kur posėdyje su vyr. JAV geografu Robert D. Hodgson ir Pabaltijo valstybių skyriaus viršininku Valstybės De-

partamente Edward Hurwitz atkreipė dėmesį į Federalinės valdžios leidiniuose pasireiškiančias klaidas, nenuoseklumus ir prieštaravimus JAV turimam nusistatymui Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą atžvilgiu. Įteikta memorandume LB atstovai nurodė esančias klaidas dviejuose valdžios leidiniuose ir prašė Valstybės Departamentą talkinti federalinėms, valstybių ir vietovių valdžios agentūroms, kad jų leidiniai atitiktų JAV politiką Baltijos valstybių atžvilgiu.

Šiomis dienomis JAV LB Centro Valdybą pasie-

ANTIAMERIKINIAI POKRYPIAI VOKIETIJOJE

ALG. TOLVYDIS

Pastaruoju metu V. Vokietijoje vis labiau reiškiasi tendencijos, arba pokrypi, prieš Ameriką, tiksliau pasakius, prieš Nixono Vietnamo politiką. Be abejo, per ilgai užtrukęs Vietnamo karas įkyrėjo ne tik JAV, bet ir kitų kraštų žmonėms. Tačiau, argi JAV kalta, kad šiaurės Vietnamas, politiškai ir militariškai Maskvos ir Pekingo remiamas, nenorėjo rimtai derėtis su JAV dėl taikos ir karą toliau tęsė, tikėdamasis laimėti val-

kę vicepirm. Algimantui S. Gečiui adresuotas E. Hurwitz'o laiškas. Su idėmesnėmis minimo oficialaus laiško mintimis su pažindiname:

"Kaip p. Hodgson pabrėžė, JAV valdžios po tvarkiai reikalauja, kad visi žemėlapiai paruošti valdžios įstaigų, išskyrus tuos kurie yra prijungiami prie sutarčių dokumentų, turėtų prierašą pažyminti, kad sienos ir vietovardžiai nebūtinai yra teisingi (authoritative)..."

"R. Hodgson taip pat atkreipė Jūsų dėmesį į Valstybės Departamento leidinį International Boundaries and Disclaimers (International Boundary Study). Šis kartografinis dokumentas specialiai pažymi, kad JAV nepripažįstančios Estijos, Latvijos, ir Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą. R. Hodgson pažymėjo, kad šis dokumentų leidinys bus išleistas nauja laida ir paskirstytas valdžios ir kitų leidyklų kartografams".

"Kiek tai liečia Valstybės Departamento išleistus žemėlapius, R. Hodgson pažymėjo, kad JAV diplomatinės tarnybos (U.S. Foreign Service) žemėlapis yra artimiausias oficialiam departamento žemėlapiui. Šis žemėlapis, kuris išstatomas JAV ambasadose ir konsulatuose, specialiai žemutinėje vidurio dalyje pažymi, kad "JAV valdžia nepripažino

(Nukelta į 2 psl.)

džią visame Vietname. JAV šiame kare tebuvo demokratijos gynybos pusėje, o ne agresoriaus vaidmenyje, kaip bando visokio plauko komunistai pasaulį įtikinti.

Iš šalies žiūrint, atrodo, kad pokario Vokietija, kuri yra Maskvos suskaldyta į dvi dalis ir kur 17 milijonų vokiečių neša tą patį bolševikinį jungą, kaip ir šiaurės Vietnamas ir šiaurės Korėja, turėtų suprasti, koks pavojus gresia visam Vietnamui, visai Korėjai iš bolševikų pusės, tačiau pagal patarlę: sotus alkano neužjaučia. V. Vokietijos kai kurie politikai ir ypač socialistiniai ir liberaliniai jaunimas, perkęs nuo gerbūvio, kurį jiems Erhardas, JAV parama, sukūrė nesupranta, kad ir gerbūvi, ir laisvę raudonasis slibinas gali per vieną naktį pagležti. Jei JAV kariuomenė nesaugotų V. Vokietijos, gal būt, Maskva ir Rytų Berlynas jau seniai būtų V. Vokietiją okupavę.

O kaip elgiasi socialdemokratinis ir liberalinis V. Vokietijos jaunimas? Jis kartu su vokiečių komunistais demonstruoja prieš JAV Vietnamo politiką. Jis sudaro vokiečių tautoje anti-amerikines nuotaikas ir opiniją. Šit nesenai Frankfurte buvo padėgti "Amerikos Namai". Didžiulė JAV biblioteka šiuose namuose buvo sunaikinta. Padaryti milžiniški nuostoliai. Praeitą sekmadienį įvyko masinės demonstracijos Bonnoje. Į jas suvažiuavo traukiniais, automusais demonstrantai iš Berlyno, Frankfurto, Heidelbergo ir kt. miestų. Iš kur tas jaunimas gauna pinigų tokioms didelėms keblionėms? Ar ne už Maskvos pinigų šie jaunuoliai dirba antiamerikinę propagandą darbą? Būdinga, kad šiose demonstracijose gausingiausiai dalyvavo Berlyno jaunimas. Ar tai nėra įrodymas, kad Rytų Vokietija veikia V. Vokietiją per Berlyną. Berlynas yra pasidavęs komunizmo lizdas. Ir dar būdinga, kad Rytų Berlyne tuo pačiu metu vyko dar didesnės, komunistų partijos įsakytos, demonstracijos prieš JAV.

Nors kancleris W. Brandt savo N. Metų kalboje susilaikė nuo JAV kritikos dėl Vietnamo bombardavimo, o,

tačiau finansų ministeris H. Schmidt, viešėdamas JAV ir gavęs čia garbės daktaro laipsnį, pasisakė prieš Nixono Vietnamo politiką. Jo pasisakymą užgyrė V. Vokietijos vyriausybės ir socialdemokratų oficialioji spauda. Taigi, V. Vokietijos socialdemokratinis jaunimas veikia, matyt, sutartinai su partijos viršūnėmis. Tik partijos viršūnės laikosi atsargesnės taktikos, nes nepatogu sėdėti NATO ir veikti prieš JAV. Dėl V. Vokietijos socialdemokratinio jaunimo mes daug galvos nekvaršiname: jis yra smarčiai užkrėstas komunistiniais bacilais, bet mes nesuprantame liberalinio jaunimo, kuris pučia į tą pačią Maskvos dūdą. Ar jis mano V. Europos laisvę apsaugoti, bedemonstruodamas kartu su komunistais?

Atvirai pasakius, mes, lietuviai, nesame karo šalininkai. Mūsų tautai būtų naudingiausia, jei karai būtų uždrausti ir kariuomenės panaikintos. Bet tik su sąlyga, kad Sovietų Rusija pirmoji panaikintų Raudonąją armiją ir visų Maskvos okupuotų kraštų kariuomenės. Po to, kad jie leistų visoms S. Rusijos pavergtoms tautoms apsispręsti demokratiškai dėl savo valstybių sudarymo ar atstatymo. Todėl ir šiaurės Vietnamas mums yra toks pat laisvės siekinys, kaip ir Lietuva, Latvija ar Estija. Jei S. Viename viešpatautų demokratija, visokios laisvės, tada nereikėtų nei karo, nei bombų. Bet kodėl vokiečių socialdemokratiniis jaunimas ir jų "tėvai" tylėjo, kada 1968 m. sausio ir vasario mėn. Vietkongo daliniai žverėškiausiu būdu išžudė 5800 nekaltų vietnamiečių, kodėl jie tylėjo, kad Rusijoje, Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Ukrainoje yra fiziškai ir dvasiškai naikinami žmonės tik todėl, kad jie kovoja prieš tautų ir žmonių vergiją? Kodėl jie tylėjo, kada jų pačių žmonės Homeckerio policija šaudė vien dėl to, kad jie bando padėgti šiuos komunistinės R. Vokietijos?

Galima dalykas, kad ši mano straipsnį bespausdinant, Vietnamo karas bus pasibaigęs. Mes džiaugsimės dėl šios karo pabaigos. Tačiau liks nenuginčijamas faktas, kad šio karo pasekos priklausys ne tik nuo JAV, bet ir nuo jos "draugų", kurie, užuot padėję JAV laimėti, kaišiojo pagalius į vežimą ir trukdė pasiekti tokios taikos, kuri užtikrintų demokratiją ir laisvę.

ATVYKO PABĖGELIS IS OK. LIETUVOS

Vytautas Gadliauskas, lietuvis jūrininkas — radistas, kuris žvejų laivu iš Juodosios jūros kartu su kitais 7 jūreiviais pabėgo į laisvę ir buvo Graikijoje internuotas, sausio 19 d. italų laivu Christopher Columbus pasiekė Amerikos krantus.

New Yorko uoste jį sutiko Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Vliko ir LB atstovai ir Balfo reikalų vedėjas J. Bagdonas.

Čiurlionio ansamblio 33 metų veiklos minėjimo grupė garbės narių ir mecenatų su ansamblio vadovais. Sėdi iš kairės: V. Brazulis, ansamblio vadovas komp. A. Mikulskis, S. Nasvytis, O. Mikulskienė, Stovi: B. Gražulis, N. Brazulienė, J. Daugėlienė, J. Daugėla, dr. J. Skrinška ir ansamblio pirm. inž. H. Bankaitis.

Australijon sugrįžus

KUR GERIAUSIAI GYVENTI

ANTANAS LAUKAITIS

Važinėjant po pasaulį, visur ir visada buvau klausinėjamas kaip kiti žmonės, kaip kiti lietuviai gyvena, kaip mes esame įsikūrę Australijoje ir pan. Grįžus namo, maniau kad mano, nuo kalbėjimo ištinę balso stygos, pasilsės ir atsigaus. Bet kur gi tau žmogus rasi ramybę. Ir vėl tik spėk pasakoti, tik spėk atsakinti į įvairiausius klausimus, kai telefonas namuose net karštas pasidaro nuo kalbėjimo.

Darant savo kelionės baigiamąsias išvadas, bandysiu atsakyti į daugelio žmonių man padarytus klausimus, kurie daugelyje kraštų buvo maždaug vienodi. Tai būtent:

1. Kur geriausiai gyvena žmonės ir kur geriausiai yra įsikūrę lietuviai?

2. Kur yra geriausia lietuviška veikla ir kur žmonės yra lietuviškiausi?

3. Kokį kraštą ir miestą aš norėčiau geriausiai gyventi?

4. Kas buvo įspūdingiausia mano visoje kelionėje?

5. Ar lietuviai išveioje yra mieli ir vaišingi, ar jau pasidarė pinigų vergai. Be to, kur buvo patys vaišingiausi?

6. Kas patiko ir kas nepatiko kelionėje?

7. Ką galėčiau patarti būsimiems keliautojams.

Tai yra dalis klausimų, kurių daugiausiai kelionėje klausiamas ir į kuriuos, nebaigus visos kelionės, dar negalėjau atsakyti. Aš bandysiu dabar į tai atsakyti ir tai yra tik mano asmeninė nuomonė, patirta per pusę kelionės metų.

Žiūrint iš materialinio taško, geriausiai žmonės gyvena ir tai yra be jokios mano abejonės, Amerikoje. Čia yra patys didžiausi uždarbiai, žmonės važinėja pačiomis didžiausiomis mašinomis, čia yra patys didžiausi pasaulyje dangoraižiai ir žmonės, tarp jų ir lietuviai, gyvena daug didesniuose namuose, negu bent kur kitur pasaulyje, nes seniai namai yra beveik visur dviejų ar trijų aukštų, kai irgi beveik kome visur mūsų tautiečiai yra iš savo rusių pasidarę pulkus, daugiausiai didesniems subvėmams naudojamus, kambarius, kur gali dainuoti, šokti ir baliavoti taip, kad ir tavo kaimynai negirdės. Taip pat beveik visi namai turi centralinius šildymus žiemą ir oro vėsinimą vasarą, kas kituose kraštuose pasitaiko rečiau. Daugumas jaunesniųjų lietuvių, sukurę šeimas jau pastatiniame dešimtmetyje, nesilaiko lietuviškų senų tradicijų ir nepasilieka gyventi senose namuose prie buvusių didesniųjų lietuviškų centrų, bet statosi visiškai naujus namus tolimesniuose užmiesių kvartaluose. Šie naujos statybos namai, išskyrus gal centralinius šildymus, yra labai panašūs į australiškuosius, nes

čia irgi jau daugumoje rūšinėra.

Būnant Kanadoje, skaičiau "Tėviškes Žiburiuose" savo kolegos, taip pat keliauninko, Vytauto P. Zubo kelionės įspūdžius "Anoje gaublio pusėje", kur jis aprašė gyvenimą Australijoje. Jis buvo čia tik Sidnėjūje ir aprašė gyvenimą ir uždarbius bei kainas Sidnėjaus standartu, kas tikrai yra netikslu ir negalima būtų taikinti visai Australijai, nes jei pvz. namas Sidnėjūje kainuoja 35,000 dol., tai Melbourne jis kainuotų apie 20,000 dol., ir Adelaidėje arba Perth'e būtų panašaus namo kaina apie 15,000 dol. Gana didelis kainų skirtumas yra žemės sklypuose ir kitose kainose, taip kad viską imti vien tik Sidnėjaus mastu yra netikslu, nes ir iš visų lietuvių čia gyvenama mažiau negu ketvirtadalis. Niekada negalėčiau sutikti, kad Australija yra nuo Kanados atsilikusi 30% visame savo gyvenimo standarte, kai lyginant su Amerika p. Zubas pasakė, kad skirtumas būtų dar didesnis. Rašydamas apie elektrinius, mieste požeminius, Sidnėjaus traukinius, kurie yra labai populiarūs, nes nereikia važiuoti per tokį didelį judėjimą sava mašina, p. Zubas padarė ir klaidą, sakydamas, kad susisiekti yra labai brangus ir nėra abonentinių bilietų. Jie yra, tai būtent savaitiniai, mėnesiniai ir pusmetiniai, bei metiniai, su kuriais gali važinėti kiek tik nori kartų ir jie yra gana pigūs.

Nesinorint leisti į smulkias gincus, aš pilnai sutinku, kad Amerikoje žmonės geriausiai gyvena, po to gal sekant Kanadai ir su labai mažu skirtumu Australijai. Jokiu tik būdu negalėčiau sutikti, kad gyvenimo standarto skirtumas būtų 30 ar daugiau procentų. Aš pabaigai tik pamėnėsiu vieno savo prietelies, neseniai gyvenusio Amerikoje, žodžius: "Už tas kelias didesnes materialines vertybes Amerikoje, aš niekuomet nekeiččiau Australijos puikios klimato, kur centralinių jokių šildymų namuose nereikia. Pažiūrą į darbą čia yra visai kitokia ir darbas ieško žmogaus, o ne žmogus kiekvienam momentui bijo rasti darbą. Turimos metinės keturių (mano atžvilgiu penkių) savaitių atostogos ir visas darbo laisvumas Australijoje yra neįmanoma suprasti Amerikoje, kai po išdirbtų 10-15-20-25 metų, gaunamos už kiekvienus metus 15 dienų atskiros apmokamos atostogos irgi nežinomos Amerikoje ir Kanadoje. Mūsų gyvenimo laisvumas, neturėjimas jokios negrų baimės, kurie jau baigia išstumti ir lietuvius iš jų lietuviškų centrų, nevergavimas doleriui ir neturėjimas jokios senatvės, ligos ir laidojimo išlaikymo baimės, negali jokiu būdu atstoti tų kelių daugiau uždirbtų dolerių, tų didesnių automobilių ir namų. O ką bekalbėti apie visokių mokesčių, aukštojo mokslo pasakiškas kainas ir kt.; žmogus gyvena tik vieną kartą ir su savim nenusineši į Anapilį tų vergiškai uždirbtų pinigų ir kitų vertybių, todėl geriau mažiau uždirbti, mažesniais automobiliais važinėti, mažesniuose namuose gyventi, bet savo gyvenimą turėti daug laisvesnį, daugiau įdomesnį ir daug malonesnį, be tų visų amerikoniškų ir dalinai kanadiškų kasdieninių didelių rūpesčių".

Daugiau atvejų ir aš galėčiau sutikti su šiais, Ameriką pažįtančio žmogaus, pasakymais, nes ir aš stebėjau, sutikęs savo kai kuriuos buvusius draugus, išties dirbančius septynias dienas po 10-tį valandų kasdien, kai kitas prietelius chigagietis, turėdamas gerą darbą, keturių naujų būtų namą, savo laisvą laiką tikrai vergauja, statydamas vėl naujus apartamentus. Ir kada gi tam žmogui, ypatingai Amerikoje, turi užtekti tų materialinių gėrybių?

Geriausią lietuvišką veiklą, be abejonės, yra Chicagoje ir jau, neskaitydamas viso lietuviškojo gyvenimo, savaitgaliais žmo-

gus net nežinau kur tau reikia eiti, į kurį parengimą ruoštis, kuriame baliuje ar koncerte reikia dalyvauti. Visa bėda ir baimė ima Marquette Park ir aplinkinių vietovių lietuvius, jog 10-15 metų laikotarpyje šias lietuviškas vietas tikrai užims juodoji masė ir visa tai graži lietuviškoji veikla bus išsklaidyta, paliekant ir mūsų didžiulius lietuviškuosius centrus, Po Chicagos, mano manymu, gražiausiai lietuviškai gyvena Toronto lietuviai, kurių veikla gal yra irgi panašaus pobūdžio kaip Chicagoje, tik su tuo skirtumu, kad čia viską daro pokiai arčiau, gražiau lietuviškai ir jų darbas, daugeliu atvejų, yra nesikertantis su senąja mūsų lietuviškosios kartos veikla, kas dažnai pasitaiko Amerikoje. Toronte ir kitose vienuolii, ypatingai pranciškonų, išlaikomose bažnyčiose man labai patiko, kai sužinojau, kad visus bažnyčios ir parapijos piniginius reikalus, aukas, bažnyčių rinkliavas ir kt. tvarko išrinktas parapijos bažnytinis komitetas, duodantis visų pinigų tikslą atskaitomybę. Pasau lietiškų kunigų tvarkomose bažnyčiose yra kitaip ir visos lietuviškos parapijos ir jų klebonai skaitomi labai turtینگais žmonėmis Amerikoje, nors DP-kui kunigui prasimušti į klebonus yra labai sunku. Ir kituose didesniuose Amerikos miestuose lietuviškas gyvenimas yra gyvas, gajus ir susispietęs apie savo namus, klubus ir parapijas kai pati veikla yra vienu didesniu, kitur mažesniu, tačiau gera.

Žiūrint iš lietuviško taško, neskaitydamas Lietuvos, aš geriausiai norėčiau gyventi lietuviškoje Chicagoje, kur žmogus jautiesi kaip savame krašte savųjų aplinkumojė ir savame lietuviškame ratelyje. Jeigu jau būčiau pensininkas ir turėčiau neblogą pensiją, tai geriausiai patiktų gražiojoje ir saulėtoje Floridoje savo senatvės dienas praleisti ir turėti ten amžinąją vasarą. Gyventi man labai patiktų ir Kalifornijoje, kur klimatas yra labai panašus į Australijos ir kur pats gyvenimas yra skirtingesnis negu rytinėje Amerikoje, Kaliforniją padarant lyg ir atskira Amerikos valstybę, su atskiromis savo ypatybėmis ir mažesniu tempimu negu kitur Amerikoje.

Be pačios Amerikos man labai patiko Vokietija, ypatingai Muenchenas ir ta linksmoji Bavarijos gyvenimo ypatybė. Mano nuomone vokiečiai šiandien gyvena labai gerai, linksmai ir savo gyvenimą stengiasi išnaudoti taip, kad nei doleris nei markė jų nepadarėtų savo vergu. Bendrai paėmus, vokieškos pažirtos į gyvenimą, gal yra pačios linksmausios šiandieninėje Europoje.

Daugelį kartų iš savo pažįstamų ir kitų anksčiau keliavusių, buvau girdėjęs, kad ypatingai Amerikos lietuviai, jau pamiršo tą mums praprastą vaišingumą, tą savo mielaširdingumą ir net savo geriausiems draugams ne turi laiko ir pinigų juos pavaikšinti. Aš tikrai nežinau kur tokių žmonių - lietuvių reikėtų man ieškoti, nes kur tik bevažinėju, kur tik sutikau lietuvių, jie visi buvo tokie malonūs, tokie mieli ir tokie vaišingi, daugeliu atvejų, net per vaišingai. Kur tik buvau Lietuvoje, kur tik buvau Lenkijoje, Vokietijoje, Anglijoje, Kanadoje ir Amerikoje, jau neskaitant mano draugų ir giminių, apie kurių gražų priėmimą, vaišingumą ir tą lietuvišką broliškumą, man ir žodžių rašyti pri-trūksta, sutikus man visai nepažįstamus lietuvius ir pasakius kad aš esu keliauninkas iš Australijos ir dar paminėjęs savo pavardę, kurią, pasirodo, spauda ir lietuviškas radio padarė gana gerai žinoma, visur ir visada buvau taip priimtas ir vaišinamas, kad, daugeliu atvejų, bijojau savo kelionės pabaigos kur nors kitame krašte. Visame pasaulyje kur tik sutikau savuosius tautiečius, galibabe abejonės pasakytį, kad jie neišpuikėjo ir neprarado to lietuviško nuodirdumo ir vaišingumo, kuris buvo ir dabar yra Lietuvoje.

Amerikoje man teko labai daug sutikti skirtingo išsilavinimo, skirtingos materialinės padėties, skirtingo amžiaus ir skirtingų pažiūrų lietuvių, tačiau visai mano draugai, turį aukštą darbo pozicijas, uždirbą ar tai 35,000, ar tai 10,000 dolerių, o gal dar ir mažiau, metuose, neparodė jokio luominio skirtumo man, tam "biednam" australui, bet vi-

sur mane puikliausiai užėmė, manimi rūpinosi ir mane židrėjo kaip artimiausią sau ir savo šeimai žmogų. Įklausimą, kur buvo patys vaišingiausi pasaulyje lietuviai, tikrai negalėčiau tiksliai atsakyti, nes jie buvo labai vaišingi visur, kur tik jų sutikau.

Turėdamas laiko ir pinigų aš keliaučiau tik laivu, nes laive žmogus gali daugiau pailsėti, daugiau malonumų turėti ir geriau paatostogauti. Tačiau, neturint per daug laiko, man teko skraidyti visokiais lėktuvais, vi sokiais lėktuvų bendrovėmis, kas kartais, didesniar mažesnių oro permainų atžvilgiais būdavo jau ne taip malonu ore pergyventi ir kone kiekvieną kartą, lėktuvo ratams pasiekus žemę, nenoromis pagalvodavai, kad dar kartą laimingai atsikridai, nors šiaip keliavimas lėktuvais yra labai patogus, greitas ir gana malonus, ypatingai kai esi gražių hostesių gerai prižiūrimas. Visoje kelionėje daugiausiai nepatiko ir būdavo man pats nemaloniausias dalykas, tai po kiekvienos viešnagės atsisveikinimai. Jau, rodos, taip susigyveni, susidraugauji, taip artimai prisiriši prie savo naujų draugų, jų šeimų ir kitų artimųjų ir štai tau reikia viską palikti ir išvažiuoti. Kaip kiekvieną kartą būdavo labai malonu susitikti savo artimuosius, taip kiekvieną kartą, lyg akmuo krūtinėje atsirasdavo, kai reikdavo su jais atsisveikinti, nežinant ar kada ir vėl juos galėsi sutikti ir pamatyti. Šiaip keliauti man labai patinka, nes kelionėje pamiršau savo visus kasdieninius rūpesčius, kasdieninį savo darbą, savo vargus ir tuos pusę metų jaučiausi lyg būčiau buvęs kažkur šiame žemiškame rojuje, gyvendamas gražiai, nerūpestingai ir prabangiškai dienas. Turėdamas pinigų tuoj pat ir vėl išsileisčiau kelionėn, nes tik keliaudamas žmogus nesensti, nesirūpina ateitimi ir iš gyvenimo imi viską, ką jis tau duoti tegali.

Patarti būsimiems keliautojams bendrai keliaus sunkus dalykas, nes keliaujant vienam, tinka vieni patarimai, keliaujant su šeima, yra kiti, kai ir vėl yra didelių skirtumų tarp jauno ir vyresniojo amžiaus keliauninkų. Tai būtų tokie skirtingi patarimai, kurie, jei tikty vienai graupei, negalėtų tiktai kitai ir atvirkščiai. Tačiau tik viena noriu pasakyti, kad kelionėje, jeigu tik būsi draugiškas kitiems žmonėms, taip daugeliu atvejų jie bus draugiški ir tau. Europoje ypatingai Prancūzijoje, kalbant angliškai, yra daug naudingiau pasisakyti, kad esi anglas, australas, zelandietis, bet neamerikietis, nes daugelyje pasaulio kraštų amerikiečių reputacija yra gana bloga, nes už pinigą ir gi ne viską galima nupirkti. Būnant lietuviu, niekada nereikia bijoti ar vengti sutikti lietuvių, nes jie visur ir beveik visada tau padės, patars ir, reikiamu esant, tavimi pasirūpins, ką aš pats ne vieną kartą patyriau.

Būnant Amerikoje iš savo draugų gavau gražių ir viliojančių pasiūlymų persikelti gyventi į Ameriką, užtikrinant ir geras darbo sąlygas ne viename mieste. Šiandien, po poros savaitių būviu Australijoje, aš, kaip ir tas kompiuteris, esu pripildytas, bet dar neturiu laiko, nei galimybių ramiai ir šalta pagalvoti ar verta palikti šį nerūpestingą ir gana linksmą Australijos kontinentą, persikelti į turtingesnę, bet įtemptą Amerikos žemę. Klausimas ir man pačiam yra gana sunkus, reikalaujantis ilgėnio laiko. Tačiau tuo tarpu bešaltintiems savo draugams, gi minėms ir visiems prieteliams Amerikoje, Kanadoje ir visoje Europoje siunčiu iš vasariškos Australijos ir puikių jos saulėtų pajūrių, kuriuose kasdien maudomės didžiojoje Pacifiko vandenyno bangose, geriausius N. Metų sveikinius, linkėdamas visus greitu laiku pamatyti jau šiame kontinente, kuris jokiu atžvilgiu nėra blogesnis ir daugeliu atvejų dar geresnis už visus kitus.

Baigdamas savo kelionių aprašymą aš noriu visiems ir visoms mano sutiktiems ir sutiktoms giminių, draugų ir artimųjų šeimoms, bei pavieniams asmenims pasakyti nuoširdų ir lietuvišką aciu, už tą mano gyvenime niekuomet nepamirštamą, neturėtą ir tiesiog neišsivaizduotą priėmimą, kurį aš visuose savo būtuose kraštuose turėjau. Kelio-

laiškai Dirvai

DĖL "AMŽINOJO LIETUVIO" KRITIKOS

Neseniai Dirvoje skaičiau ilgą Stepo Vykinto recenziją "Amžinasis Lietuvis" (Dirva, gruodžio 29 d. 1972 m. ir sausio 5 d. 1973 m.). Recenzentas tarp kitko rašo, kad "šie metai mūsų tremties literatūroje galima drąsiai pavadinti Vytauto Alanto metais" ir kad jis išleidęs dustambius romanus "Amžinąjį Lietuvį" ir "Šventaragį". Toliau jis kalba tik apie "Amžinąjį Lietuvį" iš pradžios atsiliepdamas apie veiklą teigiamai, paskum ima jį lukštentį smulkmeniškai ir susidaro išpūdis, lyg kad recenzentas būtų paklydęs teksto jūroje. Jis ieško jame tinkamų personazų ir lyg stengiasi pasakyti, jog stėkas buvo geras, bet vis tiek reikėjo daugiau papiaustyti svogūnelio...

Man rodos, kad romano autorius nemokėjo meluoti ir vaizdavo gyvenimą toki, koks jis yra. Mielasis ir gabusis meistriškos knygos autorius (nors ir užsienyje išsimokslinęs) darbovos fabrike tarp visokių spalvų ir tautybių smirdančiame košmare -- mat, jau toks jo likimas buvo! Juk jei autorius panašus į jo romano didvyrį Sintautą, tai ir jis (autorius) turėjo dirbti labai dažnai septynias dienas savaitėje, dvyliką valandų per dieną. Tokiose sąlygose ir buvo parašytas mus visus pamokantis romanas. Juk romane aiškiai galima pamatyti, kaip autorius stengiasi parodyti: mylėkite, padėkite vienas kitam ir gelbėkite seną ir didžią istoriją turinčią savo tėvynę Lietuvą! Autorius jokiu būdu nesutinka, kad Lietuva jau būtų nurašyta į nuostolius, kaip daugelis insteligentų pesimistų jau taip galvoja. Mano pastabos taikomos ne tik Vyktintui, bet ir kitiems kritikams. Vienas "Draugo" kultūrinio priedo kritikas mėgina Alanto veikalus sumenkinti, nes, matyt, per daug save ten pamatė... Lietuvių graži patarlė: Vagie, kepurė degal!

Noriu dar kartą priminti, kad Vyktintui gal nereikėjo per daug Alanto romane ieškoti teigiamų ir neigiamų lietuvių, o tik konstatuoti faktą, jog visokių lietuvių esama. Aš rekomenduočiau tą knygą paskaityti visiems nes ten tiek gražių kalbos naujovių bei idėjų, kurios tikrai gali praturtinti lietuvių skaitytojų žodyną ir gali suteikti medžiagos rimtiems, mūsų tautą liečiantiems apdūmėjimams.

Nesu joks kritikas ir rašytojas, bet lenkiu savo žilą galvą autoriui ir dėkoju visų geros valios lietuvių vardu už tokią puikią dvasinę dovaną.

F.S. Tarp kitko knygoje stipriai išriškinta kryžių, kalavių ir lenkiškų

"vištų" ordinalai, kurie ir suėdė Lietuvos praeities didybę ir nepriklausomybę.

Povilas Čečkus

ŠVENTARAGI
PASKAIČIUS...

Vytautas Alantas Šventaragio I tome 8 pusl. rašo: "Aš ir bandžiau savo veikale nukrapštyti nuo XIII amž. Lietuvos veido apipurvintą sukiėtėjusį kevalą". Šventaragis, pagal autorių, yra XIII amž. Lietuvos į vienybę bėgio istorinis romanas. Bet, pusl. 121 ir 122 skaitau: "liepsnojančiomis akimis kapuciną... Sėlis šyptelejo prisiminęs anuos kapucinio žodžius."

"Kapucinas" priklauso XVI amž. pranciškonai Bažnyčios patvirtinti 1223 m., kapučinai — 1525 m. Kapucinas nuo "Capuche" — ant galvos gaubtuvas. Pranciškonas Matteo di Bessi, Monte Falco (Italija) vienuolynė įsitikino, kad gaubtuvas, kuriuos tada šv. Pranciškaus sekėjai nešiojo ant galvos ne tokie, kaip kad nešiojo šv. Pranciškus. Atrodo mažas dalykėlis, bet nuo to "capuche" atsirado šv. Pranciškaus ordino kita šaka, vadinama kapuciniais.

Šventaragio 102 pusl. parašyta: "Kryžininkai ir ietimi perversi ir žėbedami dulkes nesiliauja kvaksėję apie savo Dievą ir mykia giesmę kažkokiais šventai mergai".

Nesu kryžininkų šalininkas. Mūsų istorija mums sako, kad jie lietuvius kankino. Kryžių jiems rodė, meilę skelbė, bet su kardais jų galvas kapojo. Bet, jei kryžininkai ir mirdami sąsąsias idėjas skelbė, tai pagirtina.

O, kad lietuviai net ir prieš mirtį, jei ne lūpomis, tai nors širdyje kartotų: lietuviais gimėm, lietuviais ir mirštame!

"Šventa merga". Kada perskačiau šuos žodžius, kažkoks drėbulys perlėkė per kūną. Supratau, kad toji "šventa merga" yra mūsų katalikų labai mylima, gerbiama šv. Mergelė Marija. Tokia išraiška, nevieta, tikinčiam, gerbiančiam šv. Mariją, turėtų sujau-dinti.

Pagarba kitų tikėjimui. Nesu istorikas. Bet trokštu, kada vieną kartą lietuviai istorikai išryškintų mūsų tautos istoriją.

Ačiū Vytautui Alantui, kuris šventaragiui ryžtasi "nukrapštyti nuo XIII amž. Lietuvos veido apipurvintą sukiėtėjusį kevalą". Tik linkėtina, kad "šventaragai" nebadytų ragais kitų jausmų.

Jonas Paskutinis

POSITIONS AVAILABLE LOCALLY
MACHINE REPAIR FOREMAN
(experienced in machine repair, 3-5 years)

MACHINE SHOP FOREMAN
(3-5 yrs. supervisory experience)
MACHINE SHOP FOREMAN
(3-5 yrs. experience, degree)

TOOL DESIGNER
(experience in design of jigs and fixtures)

PATTERN FOREMAN
(2 yrs. supervisory experience)

CLEANING ROOM FOREMAN
(experience in cleaning room practice)

FOUNDRY FOREMAN
(experience in foundry and supervision)

Steady employment and liberal fringe benefits.

FOR APPOINTMENT CALL
294-0701 Ext. 350

DAYTON WALTHER
CORP.

(DAYTON DIVISION)
1366 Miami Chapel Rd.
Dayton, Ohio 45408

An Equal Opportunity Employer (96-7)

nėje išgyventi įspūdžiai, sutikti žmonės ir matyti įvairiausi pasaulio vaizdai mano gyvenime yra ir bus kaip tikras, ilgas ir gražus gyvas sapnas.

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO • PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS, INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS • PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREIŠKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

MATERIJOS ARBA MEDŽIAGOS SUDIEVINIMAS SOVIETIJOJE

Sovietinėje valstybėje, kaip niekur kitur, ryškiausiai pastebimas noras turėti dievus, statyti jiems altorius. Sovietai meldžiasi Lenino mumijai ir skubomis kuriamai sunkiajai pramonei.

Tas vergiškas noras adoruoti materiją, sovietams švenčiant savo valstybės įsteigimo penkiasdešimtį, prasiveržė tiesiog isterijos potvyniu.

Kai laisvame pasaulyje technokratinės revoliucijos ir evoliucijos praeina beveik nepastebimai, be specialaus akcento, be panegirikų ir narciziško gyrimosi, sovietuose kykla džiaugsmo dulkės iki pat debesų, jeigu ten sumontuotas fabrikas, ar pastatytas kelių aukštų gyvenamasis namas. Tame pigiame džiūgesyje vis matomas lėkštus primityvumas džiaugtis tokiu įvykiu, lyg vaikas džiaugtųsi nauju žaisliuku.

Visos komunikacijos priemonės, įskaitant "sovietinio meno" sferą,

stipriai pajungtos reikšti veršiką džiaugsmą, kada (dažniausiai su kapitalistinių kraštų talka) kinta ekonominis sovietinės šalies vaizdas.

"Kasmet Tarybų Sąjungoje atiduodama naujoji 350-400 pramonės įmonių", iškilmingame posėdyje pareiškė TSRS Valstybinio plano tarybos pirmininkas N. Nekrasovas.

Bet žemės planetos daliai, kurią dengia TSRS teritorija (planetos šeštadalis) tai yra savotiškos ekonominės atstacijos atestacija! JAV penki milijonai žmonių, kurie dirba žemės ūkyje, pagamina gerybių visam pasauliui. TSRS žemės ūkyje dabar dirba trisdešimt milijonų žmonių, bet be kapitalistinio žemės ūkio pagalbos šiais metais sovietai mirytų būdu prie savo pramonės gigantų.

Plačiojoje, buitinėje rinkoje sovietų sudievintoji pramonė turi tik tiek praktiškos naudos, kiek vaškų pavirtusioji Lenino mumija Raudonojoje Aikštėje. Medžiagos, pramonės, industrijos mašinerijos dievinimas sovietuose pavirto akiai išpažįstamu kultu. Tai, ne lyginant carinės Rusijos religinis fanatizmas, kada į frontą, vieton šaudmenų, gabenamų vagonais... ikonų!

Įklimpę į medžiagos adoraciją, kultu paverbę eilinius modernios valstybės buitines palydovus (fabrikus, tvenkinus, transportą) sovietai iškraipė net Karolio

Markso postulatus, kuriais šis reikalavo gamybos priemonės priversti tarnauti žmonėms. Sovietai gi žmones priversti tarnauti gamybos priemonėms!

Sukūrę savotišką religinį mitą iš savo pramoninių siekių, sovietai sukūrė savo religiją ir ją naudoja kaip opiumą svaiginti savo vergų protams...

Tuo tarpu gyvenimas eina vėžio žingsniu. Buitinės sąlygos tikpalengvė gerėja. Buities gerinimas bent 75% vis atsilieka nuo buities gerinimo kapitalistiniuose kraštuose. Absoliuti stagnacija apsupo žmonių civilines teises. Lyg į narvą pagautas gyvūnėlis, sovietinis žmogus, privalo tenkintis tuo narvu ir savo civilinių teisių praktikoje nesvajoti apie platesnius horizontus. Plutokratinei valstybei nereikalinga piliečių, jai reikalinga vergų.

Mums ypatingai svarbu matyti šį medžiagos adoracijos kulto pritaikymą į tą sukurių veltai okupuotai Lietuvai. Ar šis valstybiniai - režiminis, Maskvos sukonstruotas kultas nepažudys lietuviškojo prigimtinio idealizmo? Išviršinės to sovietinio kulto žymės rodo, kad rusų pastangos užversti Lietuvos teritoriją savo gamybinėmis įmonėmis, statybomis ir teorijomis, iki šiol nesugniuždė lietuvių. Lietuvio stiprybė glūdi savo savitumo išpažinime. Savitumas gi giliausias tada, kada lietuvis neišrastas iš savo žemės. Rusai stengiasi praskiesti lietuvių visuomenę, peržengti 51% ribą gyventojų iš Rusijos importo naudai.

Todėl ir tenka kalbėti apie lietuviškąjį atsparumą fanatiškiems sovietiniams kultams, su atsargia prielaida sakinėje "kol kas", "jeigu"...

Medžiagos kulto suiformavimas rodo, kad pagrindiniai rusiškiosios visuomenės bruožai liko tie patys kaip carinės Rusijos. Kinta kulto prigimtis, bet kultas lieka tas pat. Gerai centralizuotas ir atidžiai prižiūrimas...

SVARBI SUKAKTIS

Sausio 15 d. suėjo 50 metų nuo Klaipėdos krašto atvadavimo.

Lietuva tapo jūrine valstybe, ekonominė padėtis pagerėjo, teritorija padidėjo, politinis prestižas pakilo. Tai buvo pasiekta sukilėlių dėka, kuriems vadovavo Jo-

Čiurlionio ansamblio 33 metų sukakties minėjime akademijos dalyviai ir svečiai, Kalba paskaitininkas J. Daugėla, kurio paskaita tilpo praeitame Dirvos numeryje. J. Garlos nuotrauka

NUOMONĖS IR PASTABOS

MŪSŲ JAUNIMAS TURI GYVENTI TIK SAVO KULTŪRA

Dėl Dirvoje tilpusio praėjusių metų Petro Veršelio straipsnio "Gyvenimas tarp dviejų kultūrų", norėčiau pabrėžti, kad to straipsnio išvada yra mūsų jaunimui žalinga ir nepriimtina.

Kadangi mūsų jaunimui tenka gyventi tarp įvairių kultūrų, tai jeigu darys nuolaidas, tai ilgainiui neturės jokios kultūros. Leiskime jaunimo dalis gyvena keletą metų vienoj šalyje, vėliau kitoj ir t.t. Ir jeigu vis kaitelios savo antrą kultūrą, tai kas liks iš to žmogaus? O pagaliau ir pats nežinos kas jis esąs.

Bendrai žodis "kultūra" mūsų dažnai vartojama netikra ir netinkama prasme; lyg su kažkokiu pasididžiavimu, o ypač, kai šį žodį taria susinaikinęs žmogus, turėdamas galvoje — vakarų (krikščionišką) kultūrą, kuri tikrumoje yra tik išlikusi kaip kryžiuotiška priešpauža.

Tauta ir jos jaunimas yra savaimingas gamtos žiedas ir, kur jis begyventų, jis turi būti toks pats ir ne mažiausias krislelio nukrypęs įkvėptas gamtos nesugriaujamų ir amžinų dėsnių, bei savo protevių palikto būdo ypatybių, kalbos ir visko kuo žmogus yra.

Gamta nukrypimų nedaro. O jeigu ji tai darytų, įvyktų samysis, išnyktų pastovumas ir viskas susinaikintų.

Paimkim, kad ir augmeniją. Baltas berželis, kur jis beaugtų ir tarp kokių kitų medžių lapotų, amžius paliks toks pats. Aš turiu savo darželyje iš Lietuvos atvežtą rūtų krūmelį. Jau kelios dešimtys metų auga ir žydi savo tikrojo būdu. Kaip aš savo knygoje "Po Galindų Skydu" rašiau: nėr gamto, kad vietoj gelėlės gyvatę skintum...

Be to, lakštingala niekad nekrankės kaip varnas, bet visad paliks švelni giesmininkė, nežiūrint, kur ji čiulbėtų.

nas Budrys. Tą žygį inspiravo buv. min. pirm. Ernestas Galvanauskas, jam priitarė Maž. Lietuvos Gelbėjimo Komiteto pirm. Martynas Jankus, ir sukilėlių direktorijos pirm. Erdmonas Simonaitis. Užimant prancūzų konsulatą žuvo kap. Noreika ir keli eiliniai.

Visų šių didvyrių gyvųjų tarpe nebėra, bet jų vardai ir šviesi atmintis liks amžinai.

Garbė Jums Didvyriai! R. Liormanais

Todėl ir žmogus, o ypač žmogus, turi būti toks, kokio buvo jo tėvai. Ir jokios svetimos kultūros negali keisti nei jo būdo savybių, nei jo dvasios. Dar daugiau, žmogus gyvendamas svetiname krašte dar labiau, dar giliau turi gyventi tik savimi. Tikram ir susipratusiai tautos jaunimui nieko negali pakenkti, tam tikrais atvejais, pabendrauti, pasportuoti, ar į teatrą nueiti su vietos jaunimu, bet nėra jokio reikalo, nors ir dalinai, išsilygyti į svetimą kultūrą.

Man teko aukštus mokslus eiti Prancūzijoje (penkerius metus). Vokietijoje irgi gyvenau virš penkerių metų. Buvau Anglijoje, Italijoje ir kitose šalyse. Dabar virš 20 metų esu Amerikoje. Bet nė viena kultūra manęs nesužavėjo. Priešingai, juo daugiau kultūrų, juo daugiau dvasinės balos. Ir jei žmogus nėra visiškai savytovus savo asmenybėje, tai tikrai jis paskęs toje pirmoje baloje.

Kas yra blogiausia, kai žmogus neturi tikro ir nepalaužiamo dvasinio pastovumo, pagyvenęs svetimojo šaly, o ypač eidamas rašties mokslo, persiima svetima žmonių buitines savybes ir, užmiršęs savo tautos būdą, pavyzdžiui, rašydamas knygas, vaizduoja savo tautos žmones, svetimais labai žemo būdo tipais. Tuomi sužaloja savo tautos žmonių būdą ir tampa svetimų smėlių garbintojas, padarydamas savo tautai pasibaisėtiną žalą ir palieka tuos žiaurus ir šlykščius tipus savo raštuose ir ateičiai, kurie niekina ir žemina mūsų tautos kilnų būdą, nieko bendro neturintį su tais žiauriais svetimais tipais.

Tai gi mūsų jaunimas gali išlikti gyvas tik išimtinai, be jokių nuolaidų, gyvendamas savo tautine kultūra ir, kol tautos jaunimas nėra pagrindiniai ir vispasiškai išsilygyję į savo tautinius lobius, jis neturi visai žinoti kitų kultūrų. O tik pilnai savyje subrendęs, gali tik dėl palyginimo susipažinti su kitomis kultūromis, bet tik tam, kad dar labiau įsitikintų, kad jo — savoji kultūra yra nepaįmama ir kilniausia.

Todėl su visu nuosirdumu ir kilnumu aš patariu mūsų jaunimui, kur jis, dėl susidariusių aplinkybių begyventų, jeigu jis nenori pats savęs sunaikinti, turi išimtinai gyventi tik savo tautos dvasiniais lobiais.

Būtų labai naudinga, kad

kol kas svetur gyvenantis jaunimas giliai įsisąmonintų nesugriaujamą dėsni: Taip, kaip niekas negali galvoti svetima galva, taip niekas negali gyventi svetima kultūra. Kas svetima, tai svetimiems. O kas mūsų tai tik mums. Mes nieko nenorim kas yra svetima, bet jokiu būdu negalim apleisti, kas yra mūsų.

M. Aukštuolis

NAUJI LIETUVIŲ RASYTOJŲ DRAUGIJOS NARIAI

Į Lietuvų Rašytojų Draugiją nariais priimti šie asmenys:

Danutė Brazytė - Bindokienė, mokytoja, gyvenanti Chicagoje, rašanti periodinėje spaudoje, išleidusi dvi savo beletristines knygeles

vaikams ir buitines romaną "Vienų viena pasaulyje".

Vacys Kavalūnas, mokytojas, lietuvių ir prancūzų literatūros specialistas, gyvenęs Clevelande, Ohio, rašęs literatūrinėm temom periodinėje spaudoje, paškelbęs "Draugo" premijuotus du savo romanus: "Kalnų giesmė" (1963), "Aidai ir šešėliai" (1971).

Agnė Lukšytė, mokytoja, gyvenanti Sydney mieste Australijoje, bendradarbiaujanti periodinėje spaudoje, 1970 m. išleidusi savo novelių knygą "Kalnų velnias".

Vytautas Volertas, inžinierius, visuomenės veikėjas, gyvenęs Delran, N. J., spaudoje bendradarbiaujęs nuo 1934 m., suredagavęs poezijos almanachą "Verpetai" (1946), išleidęs šiuos savo romanus: "Upė teka vingiais" (1963), "Gyvenimas dailus" (1964), "Sąmokslas" (1968), "Pragaro vyresnysis" (1971). Du paskutiniai laimėję "Draugo" premijas.

Dabar Lietuvų Rašytojų Draugija turi 91 narį.

OPENINGS FOR QUALIFIED PEOPLE

MILLWRIGHTS AND MAINTENANCE ELECTRICIANS

Ability and potential for advancement are our first consideration. Must have own tools. Apply in person.

BENTON HARBOR MALLEABLE INDUSTRIES 171 Graham St. Benton Harbor, 49022

Only experienced need apply (5-11)

Šis bei tas

Po kalėdinių triukšmų ir smagurių galop atsipeikėti reikia. O vis dėlto nemažą duoklę atidavėme materialiniams malonumams. Draugas net vedamuoju (J. Pr.) nudejavo dėl mūsų šventės pasitaikiusio perdėto vaišingumo, o grėtomis metė užuominą: kad mes taip nepaprastai žirdingi ir dosniūs būtume rimtesniems dalykams, pavz. savai kultūrai, spaudai, Giliau galvojančiam jau ne nuo šiandienių rūpestis dėl mūsų visuomenės urminio palinkimo į medžiaginę gerovę pragumus, tuo tarpu dvasinio peno šaltinius numatant į pašalį ir jų nepasigendant arba sąžinei nuraminti vos vie nu kitu doleriu atsiperkant. Juk jei mūsų šeimų ir pavienių bent pusė prenumeruotų savą spaudą ir kas mėnuo pirktų po knygą — nereikėtų dejuoti. Ir taptume gerokai kultūringesni. Ir tautinės savivarbos bei veikimo laipsnis palypėtų aukščiau dabartinio mąsko nusimanyimo, tuščių ambicijų ir negudrių ginčų.

● Kaip tik dabar metų pradžia tinka šitokiom "dvasinę rekolekcijom": persisvarstyti praėjusį dieną ir atsikratyti vakarykščių silpnųjų. Betgi negana vien ryžtis t.y. gerais norais pragarus grįsti, bet — ne dienos nedelsus tuoj vykdyti. Visų pirma apvalykime sąžinę nuo skolų už spaudą, enciklopedijas, draugijų mokesčius. Ir be atidėliojimo remkime gerus darbus: savos mokyklos, Vasario 16 gimnazija, fondai, įvairūs tautiniai leidiniai bei užmojai, šalpa...

● Po kalėdinių džiaugsmų ir N. Metų vidurnakčio vaišių štai netrukus ateina mum nemažesnė šventė — nepriklausomybės atkūrimo data! Tai mūsų didžioji gerovės ir laimės viršūnė! Juk jau nebuvo likę žemėlapiuose nė Lietuvos vardo, tik Siervo Zapadnij kraj, o mes buvom per ilgą vergystę nuskurdinti ir užguiti, tik mūsų tauta... Bet kaip Fenikas iš užgesusių pelenų sparnais pakilo karaliaus Mindaugo tauta ir nuplautosios šviesos laisvės vėliava greta didžiųjų pasaulio tautų! Ir per 20 metų mes, būdami laisvi, išsistiebėme mokslu, kultūra, medžiagine gerove nuostabia sparata. Todėl šią savo gyvybės ir garbės stebuklingą šventę turime nemenkiau švęsti, kaip Kalėdas, Čia kaip tik privalome sutelkti savo širdžių grynumą ir dvasios jėgas bei pasiaukojimo šventumą, nes šiandienė tėvynė to iš mūsų laukia... Visa, kas mums geriausia, kas kilniausia ir žmogiškai šviesaus — teišskyla minint laisvės triumfo datą!... Kad šeimos maži ir dideli pajustų tą idealizmo atmosferą ir tautinio broliškumo džiaugsmą, kad visi ruošytųsi kuo nors prisidėti, kilniom dovanom pasirodyti, namus ir aplinkumą išpuošti, darbovietėse kuo nors ypatingiau pasireikšti, Lietuvos vardą lyg garbės vėliavą savo kaktose ir lūpose nešti...

Tokiame tikrame, nebe paviršutiniškam tautinės šventės minėjimui reikia ruoštis jau toli iš anksto, bent keletą savaitių, kaip daroma prieš Kalėdas. Ir tebūna visos vasario mėnuo mums — lyg himno žodžiais lydima, savos trispalvės grožio pašventintas, mūsų sveigos ir susirinkimai, vaišių pobūviai tuo metu tebūna paženklininti šia ypatinga nuotaika.

● Mūsų jaunimas, kuriuos mažus išsivežėme gelbėdami nuo svetimo siaubo ir kurie jau svetur gimė bei užaugo, mokslus įgijo — visai tik iš mūsų laukia parodant ir tinkamai nušviečiant laisvos Lietuvos paveikslą. Tai didelis pareigojimas vyresniesiems. Ir ypač ruošdamiesi savo didžiajai Vasario šventei turime siekti, kad jauniesiems įpėdinams lietuviybę suvystytų tikrai mielu ir patraukliu vaizdu, kad jų širdis pajudintų ir įdegtų norą gyventi ir dirbti savo tautai. Tad nebekartokime pabodusių frazių ir įprastų, jau nepaveikių formų, o ieškokime naujesnių kelių. Jau vien todėl būtina toli iš anksto šventei ruoštis ir planuoti programas, kad nebūtų tik kasmet kartojama sūeiga, kurią rytoj pamiršti, bet kad būtų giliai prasmingas tautinio jausmo atgaivinimas.

KAD MOTERYS NEVERKTŲ

Moters pasaulis yra labai skirtingas nuo vyrų tiek fizine prigimtimi tiek dar daugiau psichologiniu požiūriu. Ne daug psichologų tačiau, nei kitokių sociologų šiais laikais rūpinasi moters gyvenimo sudėtingumu.

Nors dabar laisvojo pasaulio, ypač JAV moterys pradėjo viešą kovą reikalaujamos lygių teisių su vyrais, kurių joms ir taip netrūksta, užtat greit vėl nutilo nebeįgalvodamos, ko reikauti, tačiau, blogiausia, kad dėl tų vis didėjančių norų šeimos daugiausia nukentia vaikai. Kaip Sovietų Rusijoje ir jų okupuotose kraštuose moterys verčiamos dirbti net saunepakeliamus darbus žadant medalius, taip čia moterys visko pertekurios pačios skubasirasti darbus dėl gyvenimo įvairumo, dėl prabangos. Ir taip visa šeima rytais kiekvienas lekia į savo pasaulį: tėvai į tarnybas, vaikai į darželius ar mokyklas. Grižę ne visi skuba tvarkyti namus ir gaminti valgi. Tas antras darbo "siftas" palieka moteriai vienai. Po vakarienės vėl tvarkymo darbai, o kada besidalinti išpūdžiais šeimos tarpe, kada atsakinėti į vaikų nesibaigiančius klausimus, kuriems pasaulyje dar taip viskas nauja, nežinoma, kurių vaizduotėje visą laiką dar stovi klausukas. Kodėl taip, o ne kitaip. Jei mama neturi laiko atsakyti, rytoj draugai atsakys ir todėl vaikų pagarba ir meilė draugams didėja, o tėvams mažėja ir nuo jų vaikai tolsta.

Kai namų siela -- motina visą dieną praleidžia atsidavusi tarnybai, grįžta pavargusi ir namie randa dar šimtą darbų ir darbėlių, tai nelieka laisvo laiko nei energijos ne tik su vaikais dalintis dienos išpūdžiais, bet nei su vyru tartis vaikų auklėjimo ir aplamai šeimos reikalais. Vienas kitam padėjuoja nuovargiu, išsitiesia prie televizijos ir diena baigta.

O apie kokius visuomeninius, organizacinius reikalus nei nesvajok. To dėl jau gana dažnai visi šeimos nariai natūraliai, nejučiom artimiausutampa su tais žmonėmis, su kuriais ilgiausia laiko praleidžia kartu: bendra darbais, draugais irk. Taip šeimos ir pradeda irti neišskiriant ir lietuvių. Tai daroma, kaip minėjau, dėl įvairumo, prabangos, dėl pinigų, už kuriuos nebeatstatys iširusio šeimos pagrindo,

EMILIJA ČEKIENĖ

nebenupirksi vaikams kito tėvo nei motinos. Turto, kurio pasigenda kartais didieji pasaulio milijonieriai, turto, kurį tik prigimtis dovanoja -- motinos.

Kas kita buvo vyresniajai -- tremtinių kartai, kuri atvyko į svetimus kraštus tuščiom rankom. Tada turėjo dirbti ir moterys idant pagelbėtų šeimai greičiau atsistoti ant kojų naujoje žemėje. O be to,ėjo dirbti tas, kuris pirma gavo darbo, o moterims tuo laiku kaip tik buvo didesnės galimybės.

Sovietinis Lietuvos okupantas didelę praeitos mūšų generacijos dalį sunaikino kalėjimuose ir Sibiro taigose. Kitos dalies, pasirinkusios tremties kelią gyvenimas taip gi buvo fiziniai ir dvasiniai palaužtas ne vien materialinio išlikimo atžvilgiu, bet labiau siai dėl nukankintų ar ne žinioj atskirtų artimųjų šeimos narių. Visi tie vargai ir skausmai didžiausia dalimi krito ant moterų pečių. Vyrai nelaimės ar netikėto gyvenimo smūgio ištikti galvos daug nesuka, dažnas nuėina į artimiausią barą ir paskandina tai dienai visus rūpesčius, gi moterys ašaromis nuplauna, kas dar labiau apsunkina jų dvasios pasaulį. Apilamai, lietuvių tremties generacijos, itin moterų gyvenimas buvo iš jų išplėstas. Toji karta prarado patį gražiausią ir stipriausią gyvenimo amžiaus laikotarpį. Bet, mūsų rūpesčiai ir skausmas buvo ir liko dėl sovietų pavergtų brolių ir sesių.

Dabar mes turime visas lygybes ir teises, turime aukštą gyvenimo lygį, valgome, ko tik norime puosiamės, kaip tik išmanome ir, jeigu einame dirbti, tai pasirenkame darbą ir ne iš reikalo, o dėl įvairumo, ir su didžiausia užuojauta žiūrime į pavergtos Lietuvos moteris, kurioms neva suteikta laisvė didžiojo jasi okupantas žurnale "Tarybinė Moteris" taip išdidžiai kalbėdamas: "Su tarybine santvarka prasidėjo staigūs pasikeitimai. Profesijos ir galimybės moteriai pasipylė kaip iš gausybės rago..." (1972.IV).

Tačiau kitame puslapyje moters šaukia: "Gelbėkit iš cukrinių runkelių vergijos!" Ir toliau čia patys vadovai nejučiom tas moterų galimybes taip realiai apibūdina: "Sulenkusios nugaras, su kaupuvais ranko-

se, moterys pamažu slinko lauku, tematydamos vien tik cukrinių runkelių eilutes... Atokiau jų vaikų guli karštos saulės kepinami. Nei traktorininkas, nei ūkio specialistai nė negalvoja bent kiek pa lengvinti ravėtojų vargų... Pirmas ravėjimas, antras ravėjimas, retinimai, salietravimai, derliaus dorojimas -- tai vis darbai, gulantys ant moterų pečių. Tačiau yra dar ir šeima, ir vaikai, ir savas sklypas, be kurio sunku išsiversti, o kai dar užkraunami runkeliai -- ši našta pasidaro nebepakeliamą. Ypač rudenį dejuoja moterys, kada daugiausia vargo tenka jų rankoms... Ką daryti, kad cukrinių runkelių laukuose moterys nedejuotų? Norėtusi, kad moterys prie cukrinių šypstotųsi, o ne verkty" -- aimanuoją okupanto patikūnai visai nesistengdami pagerinti jų būvio.

Todėl nenuostabu, kad moters savo "Tarybinė Moteryje" nuolat skundžiasi dėl vyrų girtuokliavimo marinant okupanto suteikto gyvenimo sunkumus, kai moterys tuos pačius sunkumus plauna ašaromis, tuo dar labiau apsunkindamos savo ir taip vos pakeliamą gyvenimo našią. Bepigu šypsotis laisvojo pasaulio moterims, gyvenančiom vispusiškai ne pertekliu ir dar reikalaujančioms vis didesnių laisvių, protestuojančioms gatvėse ne dėl kokių nors teisių, bet dėl sensacijų, kad patektų televiziją ir jų niekas už tai nebaudžia, kai tuo tarpu sovietinė vergijomoterys, kaip matome, verčiamos per ašaras šypstotis.

OWNER OPERATORS

Due to expanding business we need qualified owner operators with 3 axle tractors to run Ohio and return with company trailers. 216-435-6394. (6-12)

WANTED AT ONCE JOURNEYMAN DIE MAKERS ON PROGRESSIVE AND SHEET METAL DIES. Must be able read blue prints. 1ST & 2ND SHIFTS. DEARBORN, MICH. LOCATION Call 513-581-7500 ask for Mr. RAY (4-10)

PUNCH PRESS SET UP Needs qualified applicants, capable of reading prints, to set up large and small presses for short run work. AUTO CITY DIV. OF LSI 4600 Nancy. (Off Ryan near 6 Mile) Detroit, Mich. 313-893-3000 An Equal Opportunity Employer (4-6)

WANTED AT ONCE JOURNEYMAN OR 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS ENGINE LATHIE OPERATORS MILLING MACHINE HANDS JOB SHOP MACHINIST O.D. GRINDER For 2nd & 3rd shift. Must have 5 years experience. Benefits & overtime. SUPERIOR ALLOY MACHINE 14500 South Industrial Maple Heights, Ohio (3-7)

ALT PRANEŠIMAS

1972 rugpjūčio 18 d., Amerikos valdžios atstovas kreipėsi į Amerikos Lietuvių Tarybą pranešdamas, kad lietuvių, Zigmo ir Danutės Butkų šeima pabėgo iš okupuotos Lietuvos ir yra atvežta į JAV. Pareigūnas paformavo, kad 6-8 savaitių bėgyje pabėgusi šeima bus atvežta į Chicago nuolatiniame apsigyvenimui ir paprašė Amerikos Lietuvių Tarybos naująją pabėgėlių šeimą globoti, padėti jiems susitvarkyti, pristatyti lietuvių visuomenei ir patarti, darbo, įsikūrimo ir visuose kituose klausimuose.

Amerikos Lietuvių Taryba pasiūlymą priėmė ir sutiko Butkams padėti ir juos globoti.

1972 rugsėjo 20, iš Washingtono pranešė, kad Butkų šeima bus atvežta į Chicago rugsėjo 30 d.

Rugsėjo 29, Amerikos Lietuvių Taryba apie Butkų pabėgimą ir atvykimą į šį kraštą pranešė mūsų diplomatinei tarnybai, VLIKui ir lietuvių spaudai bei radijui.

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, rugsėjo 30 d., Elizabeth, New Jersey, padarė oficialų pranešimą apie atvykimą Butkų šeimos, kur tuo metu kalbėjo minint tautos šventę.

Spalio 1 d., Butkai buvo pristatyti Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui, Chicagoje, Pick-Congress viešbutyje kur jie buvo laikinai apgyvendinti.

Spalio 4 d., Amerikos Lietuvių Taryba Pick-Congress viešbutyje, Chicagoje, surengė spaudos konferenciją Amerikos spaudos, radijo ir televizijos atstovams kuriuo metu Butkų šeima buvo pristatyta ir duota jiems galimybės atsakyti į klausimus ir apibūdinti padėtį okupuotoje Lietuvoje. Tą pačią dieną tokia pati konferencija įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos patalpose lietuvių spaudos ir radijo atstovams.

Amerikos Lietuvių Taryba tikrai nuosirdžiai bandė Butkams padėti visose srityse ir taip pat patarti visuose klausimuose liečiančias darbo, įsikūrimo, susitvarkymo, mokyklų, supažindinimo su lietuvių visuomene ir organizacijomis ir t.t.

Taip pat Amerikos Lietuvių Taryba sudarė galimybes p. Butkui sueti į kontaktą su Radio Liberty New Yorke ir to išvadoje Butkai buvo užangažuoti pasikalbėjimams su Radio Liberty pareigūnais.

Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas, kun. Adolfas Stašys, kuris buvo ALTo valdybos tiesioginiai deleguotas padėti ir patarti Butkams, nepaprastai nuosirdžiai stengėsi palengvinti Butkų įsikūrimą ir taip pat greitesnį įsijungimą į lietuvių gyvenimą Amerikoje. Kun. Adolfas Stašys taip pat nuvežė p. Butkus į Clevelandą (VLiko seimą) ir pats asmeniškai ap-

kos bus grąžintos aukojusiems.

Amerikos lietuvių visuomenei yra pranešama, kad visos Butkam atsiųstos aukos yra tvarkingai suregistruotos, kiekvienas aukotojas yra gavęs pakvitavimą ir visi suinteresuoti, o taip pat ir Butkai, gali aukotojų sąrašą peržiūrėti Amerikos Lietuvių Tarybos patalpose darbo valandomis.

Amerikos Lietuvių Taryba

P. S. Taip pat su Amerikos Lietuvių Tarybos žinia, aukas Butkams yra įteikęs Dan Kuraitis \$840 sumoje.

Hot Springs, Ark. 333 Quachita Ave., Southern Hotel Apt. Miesto centre parduodamas 53 vienų hotelis, motelių stiliuje. Teisė laikyti restoraną ir alkoholinius gėrimus. Įmokėti \$80,000.00. Pardavimo priežastis savininko mirtis. Naudokitės aukščiausiu pajamų sezonu.

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED FITTER--LAYOUT MEN FABRICATORS Experienced, excellent fringe benefits, high hourly rate. East Side. Day shift. Apply in Person NON -- FERROUS METALS 21721 Tungsten Rd. Cleveland, Ohio (99-8)

WANTED AT ONCE EXPERIENCED I.D. GRINDERS O.D. GRINDERS EDM OPERATORS top wages for qualified men. Excellent working conditions and fringe benefits including profit sharing and overtime. Apply in person at: WOLVERINE CARBIDE DIE CO. 2613 Industrial Row (off of Coolidge -- betw. 14/15 Mile Rds., Troy, Mich.) An Equal Opportunity Employer (6-12)

WANTED FURNACE TENDER AND BENCH & FLOOR MOLDERS EXPERIENCED ONLY. Steady work. Fringe benefits. LA SALLE FOUNDRY & MACHINE CO. 1221 Wordsworth, Ferndale, Mich. 313-548-5550 (6-8)

REINFORCING STEEL DETAILER Experienced on all types structures. Minimum 2 years experience required. Excellent opportunity with well established company. Salary open. Profit sharing and other excellent fringe benefits. If you quality and are interested Call Florida 305-922-6771 Call collect and ask for J. T. VOKAC (2-8)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAI DOJIMO I STAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRY S MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

KALBA PATS BASILEJUS

IS ČESLOVO GEDGAUDO KNYGOS "MŪSŲ PRAEITIES BEIEŠKANT"

Gintaro kelias iš vienos pusės, jo viešpačiai eisčiai -- rasai -- varinčiai -- iš antros, sudaro mūsų proistorinės lygties dvi neatskiriamas dalis. Nebūtų buvę keliautojų, nebūtų ir jų kelio, ir atvirksčiai.

Lietuvybės priešų kruopščiai nutylima prieškriščiūnioniškoji VII XI amž. Gardarikė ir ankstesnė Varumonių Rikio ir Herodoto Šermačia, kurių stuburkauli sudarė Gintaro kelio eismas, mūsų jau buvo iš dalies nagrinėta.

Archeologiniai lobių radiniai, paremti hidrografiniais kelio duomenimis, paremti kalbotyros įrodymais -- eismo vietovardžiais, paremti strategine žemyno vandenskyros padėtimi, keliaujant iš Baltijos į Juodąsias jūras tiesiausi ir patogiausiu būdu, paremti daiktiniais įrodymais -- sensacingomis muto plombomis, paremti istoriniais kronikų liudijimais, kurios išvardija prekybos delegacijas ir pagaliau paremti to kelio senų žemėlapių atvaizdais, sudaro visumą, kurios moksliškai neįmanoma nuglūdyti.

Tačiau atsiras, kaip višada, profesinių Tamošių netikėlių, kurie pakraipę išmintingas galvutes atsidus: -- žinoma, žinoma, tai labai rimti, bet visgi "netiesioginiai" įrodymai... Va, kad man taip raštu ką juoda ant balto, apie tai "legendarinį" Gintaro kelią, tai jau būtų visai kas kita.

Vadinamosios sausos, išimtinai rašytinės istorijos gerbėjų mokykla dar ilgai viešpataus, net nepastebėdama, jog seno rašto liudijimas tik tada vertingas, kai sutampa su kitų grynai objektyvių mokslų faktais, kaip pvz. archeologija ir kalbotyra. Taip leisime, vienas vienintelis hetitų Tautčiuvio - Perkūno atvaizdo radinys Šernuose, Gintaro kelio eismo šviesoje, yra svaresnis už visą lenkų šovinistų literatūrą.

Todėl mūsų įrodymų pagrindas pirma padėjome tvirtus kertinius mokslo akmenis. Dabar gi atėjo laikas uždėti ant tos bebaigiamos statybos sekmes vainiką, -- istorinį pranešimą, kurio bus neįmanoma sugriauti, nes jo žodžiai atitinka ir paliudija visus anksčiau minėtus mokslo šakų faktus. Tas liudijimas ateina mums iš paties autoritetingiausio ir labiausiai informuoto asmens lūpų -- Bizantijos valdovo, kurio sostinė sudarė kartu su arabų Kufa, to kelio svarbiausius tikslus.

Apie 950 m. po Kr. Jo Šviesybės Basilejus Konsantininas Porfirogenetas, jausdamas nederstiną reiką išskleisti pasauliui savo erudiciją ir politinę išmintį, parašė ilgą veikalą "Apie Imperijos

valdymo meną". Šis jo darbas išliko benediktinų vienuolyno rinkinyje (Opera D. Anselmi Banduri Ragusini, Venecija). Čia dėl jo sensacingų žinių apie mūsų Gintaro kelio anuometinį eismą, pateiksime to dokumento pažodinį vertimą:

Skobniai (skaptuotos iš vieno milžiniško rąsto valtys, kuriose tilpdavo iki 40 žmonių), atvykstantieji iš išorės Rasos, eina iš Nemogardo, kuria me gyvena Spedostlabus, rasų kunigo Ingaurio sūnus, o taip pat iš Milińska tvirtovės, Teliuco, Černigovo ir Bučegardo.

Visi jie (skobniai) nusileidžia Dniepro upe ir renkasi prie Kijevo tvirtovės, kuri taipogi vadinama Sambatas. Tai visai neiškreiptas lietuviškas Sambutis, Samburyš. Varingiai -- rasai čia su buna, susiburia, kad atliktų "vizų ir muitų" formalumus: apsimokėtų už teisę praplaukti persikro-
vus į didesnius laivus, tinkamus jūros zegliutei. Tie laivai aprašomi taip:

Jų (rasų) duoklininkai slava, praminti krivitėnais ir lenzaniniais (lenkais), ir kiti slava, kerta savo skobnius kalnuose žiemos metu ir, juos paruošę, atsidarius laivui kai ištirpsta ledas, įveda juos į artimiausius ežerus. Kadangi visoje Gintaro kelio vandenų sistemoje kalnų yra tik vienoje vietoje, -- Vyslos aukštupyje, ir kadangi "lenzaninai" išskemiai nurodomi, o dėl to senoviško lenkų vardo mokslo pasaulyje nėra ginčų, tai išeina kad miškynas,

kur anot graiko buvo kertamos keliašimtmetinės kaladės skobniams, bus greičiausiai buvęs Šventakirčio kalnuose -- Gory Sviętokrzyskie. Toksai iškilmingas įtvindų kalbos žodis nurodo nepaprastos svarbos draustgirį, -- matomai, kitokiam tikslui nevalia buvo paliesti nė šakelės. Čia tad turime savišką Libano kedrų lygiai švento miškyno atitikmenį. Kai dėl "ežero", kurį mini daugelis senų šaltinių (žiūr. pvz. "Salmatijos" ežerą Merkatoriaus žemėlapyje, 41 il.) tai jo vietoje ir šiandien tebe miurksė didžiulis Pripetės pelkynas. Toliau skaitome:

Kadangi tie ežerai išlieja Dniepran, tai slava ateina Kijevan, ištraukia laivus krantan apžėglavimui ir juos parduoda rasams, -- tiegi, pirkdami tik nuogas kalades, išnarsto (savo senus laivus, išimdami iš jų irklus, bures, vairus ir kitą aprangą ir aptaiso naujus. Birželio mėnesį, pasileidę žemyn Dniepru, jie nukanka Vyticevan (Vyties Eičiuva), -- tai rasams pavaldė pilis. Dvi-tris dienas palaukę, kol ateis visi skobniai, jie pajuda kelionėn ir nusileidžia Dniepru.

Pastebėkite nepasakomos svarbos faktą: graikas nuolat pabrėžia pagrindinį skirtumą tarp padėties šeimininkų rasų ir jų duoklininkų slavų, tuo įrodydamas, jog tos tautos viena kitaip priei-
šingos. Toliau bus dar gražiau.

Visų pirma jie prieina

Kalnušio namelis Kijedžiškių kampe

pirmąjį krioklį, vadinamą "Essupi", kas rasų ir slavų kalbose reiškia "ne spi". To pereiga tokia siaura, kad nebus pla-
tesnė už hipodromą. Jos viduryje iškyla uolos, pa-
našios į salas, į kurias atsimušdamas ir krisdamas žemyn vanduo sukelia didelį ūžesį ir baimę. Todėl rasai nerizikuoja praplaukti tarp uolų, bet, prisiirę krantan ir išlaipinę žmones, o daiktus palikę skobniuose, nuogi brenda, kojomis čiupinėdami dugną, kad neužkliūtų už kokio akmens. Tuo pat metu, jie stumia kartimis laivą nosį, kiti viduri, tretį galą. Taip atsargiai jie praeina pirmą krioklį pakrantės vingiu.

Perėję tą, jie vėl užlaipina likusius krante ir pasiekia antrą, rasų vadinamą "Ulborsi" o slavų "Ostrovniaprakh". Ir tas krioklys panašus į pirmą, jį, sunkus ir keblus praeiti.

Panašiu būdu jie pereina trečią krioklį, vadinamą "Gelandri", kas slaviskai reiškia "krioklio triukšmą". Paskui jie prieina didžiausią ketvirtą, rasų vadinamą "Aefors" o slaviskai "Neasit", nes jo uolose krauna lizdus pelikanai. Šitoje pereigoje visos valtys priplaukia krantą nosimis, pasikirtieji kariai išlipa sargybos ir nepalaujamai budi, saugodami nuo pečeniegių užpuolimo.

Likusieji, iškrovę mantą ir sukaustytus verigus, perveda juos žeme šešias mylias, kolaprieina pereigę. Paskui jie velka savo skobnius valku, kiti perneša ant pečių ir, taip persikėlę kiton pereigio pusėn, juos vėl nuleidžia vandenin, pakrauna, įlipa ir plaukia toliau.

Atvykus penktan pereigin, rasų vadinaman "Baruforos, o slavų "Vulniraprakh", nes jis sudaro didelę užtvanką, jie prastumia skobnius pakrantės vingiais, kaip pirmame ir antrame, ir prieina šeštą, rasų vadinamą "Leanti", o slavų "Veruci", kas reiškia vandens kunkuliavimą, ir pereina juos panašiai. Toliau plaukia į septintą, rasų vadinamą "Strukun", o slavų "Naprezi", ir prieina prie "Krariskio" pereigio, kame kurėnai persikelia, grįždami iš Rasos,

NEDARKYKIME SAVO KALBOS

Dažnai tenka skaityti mūsų periodinėje spaudoje labai grioziškos, netaisyklingos konstrukcijos išsireiškimus, kaip pav.: suradimui dingusių karių, ruošiasi egzaminams įstojimui į laivyno mokyklą, rašybos vadovo ruošimui, ir t.t. Lietuvio ausiai tokie sintaksės barbarizmai labai nemalonai skamba. Čia duoti išsi-

o pečeniegi, keliaudami į Kurėnus (Krymą).

Perėję tą vietą, jie paieškia salą, vadinamą Šv. Grigorijumi (Chortica) ir joje atlieka padėkos atnašavimus, nes ten auga didelis ažuolas. Jie au-
koja gyvus paukščius. Aplink susmaigsto strėles, o kiti sudega gabalėlius duonos, mėsos, kas ką turi, kaip to reikalauja paprotys. Dėl paukščių jie meta burtus: ar juos papiauti aukai, suvalgyti, ar paleisti gyvus. Nuo tos salos rasai nebesisau-
go pečeniegių, kol pasiekia salą vadinamą "Selina".

Toliau taip pat smulkmeniškai nurodoma kelionė iki Dniepro žiočių, -- keturios dienos, paskui jūros pakraščiu iki Dniestro, daugiau iki Sulinos salos Dunojaus žio-
tyse, (kurioje būta kito mūsų nuolatinio atramos taško - tvirtovės), toliau į Juodųjų jūrų pakrantę ligi Varnos (Varymo pas-
kutinės, didžiausios tvirtovės), ir pagaliau iki Mesembrijos ir Bizantijos "Jų vargingos ir pavojingos kelionės galo".

Kitoje vietoje graikų imperatorius dar priduria:

"Lapkričio mėnesiui atėjus, jų kunigaikščiai išeina su visais rasais iš Kijevo "po liaudį", tas žodis reiškia -- visų savo leno miestų aplankyti, kaip tai slavų vytėnų (Vitebsko kunigaikštijos vyčių), draugviečių (jotvingių, o Ptolemėjaus laikais pagirytų kunigaikštija), kurių -- vyčių (kri-
viči -- Smaleniškės kunigaikštija) ir likusių savo žemių, mokančių duoklę rasams. Taip rasai ir jų kunigaikščiai, pramitę visą žiemą, balandžio mėnesį, kai ištirpsta ledas, grįžta Kijevan ir, gavę duoklės naujų skobnių, vėl nusileidžia Bizantijon".

reiškimai turi būti rašomi: dingusiems kariams surasti, ruošiasi egzaminams į laivyno mokyklą įstoti, rašybos vadovui ruošti, nes tikslo aplinkybė lietuvių kalboje išreiškiama naudininku su bendratim -- plaukams kirpti, o ne kilmininku su naudininku -- plaukų kirpimui. Kur girdėta, kad lietuvis ūkininkas sakytų: ruošius lauko arimui, ar, parvežiau pašaro arklių šerimui, ar, nupirkau kibirą karvių melžimui. Niekومت! Jis sakys: laukui art, arkliams šerti, karvėms melžti. Net Lietuvių Fondo pelno paskirstymo straipsny, aną dieną, tarp labai taisyklingų išsireiškimų, kaip: mokykloms remti, mokslo priemonėms įsigyti yra ir tokių: vadovėlio naujam leidimui, bibliotekos pirkimui. Turėtų būti: naujai laidai leisti, bibliotekai pirkti.

Viename dienrašty buvo spausdinamas skelbimas: Namų pirkimui daromos paskolos. Skelbėjams parašius, kad tikslo aplinkybė lietuvių kalboje išreiškiama naudininku su bendratim ir kad paskolos ne daromos, bet duodamos, dabar tas skelbimas spausdinamas taisyklingai: Namas pirkti duodamos paskolos.

Suprantama,ėjusiems mokslą svetima kalba dėtomose mokyklose nesunku suklysti. Man pačiam savo laiku darant studentiską pranešimą Vytauto D. Universitete, prof. A. Rimka paklausė, ar aš lankau lietuvių kalbos kursą. Atsakiau, ne, nelankau, bet su-pratau, kad kas nors negorai su mano lietuvių kalba ir tuoj užsirašiau lietuvių kalbai pas lektorę a.a. Sofiją Čiurlionienę. Ji mums įkalė į galvą, kad tikslo aplinkybė lietuvių kalboje išreiškiama naudininku su bendratim, o ne kilmininku su naudininku. Nuo to laiko šiuo klausimu aš pasidariau "gudresnis", bet rusų mokyklos įkvėptas raugas gal ir iki šiol ne visai išgaravo. Mokykla uždeda tam tikrą antspaudą visam gyvenimui.

K. Pažemėnas

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

MACHINE
OPERATORS
EXPERIENCED

Must be able to speak English
JACO PRODUCTS
3400 Hamilton Ave.
Cleveland, Ohio

(5-11)

DIRVOS NOVELĖS 1973 M. KONKURSAS

Rankraščius įteikti iki
1973 m. birželio 15 d.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1973 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridėdama voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeru. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus -- neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 500 dolerių premija. Konkursą skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI gražinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas -- SIMAS KAŠELIONIS.

JUSTINAS MARCINKEVIČIUS AGITATORIAUS KAILYJE

Sovietinėje sistemoje nėra, ir negali būti menininko, kuris drįstų stovėti atokiau nuo propagandinio, prorožiminio srauto. Kad ir lėkštas srautas, kad ir dvokiantis jo vanduo, kiekvienas menininkas privalo vadinti propagandinį, prorožiminį srautą gyvybės šaltiniu, semti jo vandenį, gardžiuotis ir siūlyti kitiems ragauti.

Šitoks išpūdis susidarė ir vėl, sovietinio režimo jubiliejaus proga, plačiai ir valdingai sumobilizavus geriausias kūrybines jėgas "šlovinti" diktatūrinį šalies režimą, reklamuoti jo, nuo humanizmo toli atšokusias "dorybes".

Gruodžio 30 d. aštuntą vakaro Maskvos laiku, Leningrade, Maskvoje, Odesoje, Sevastopolyje ir dar daug kur, įskaitant ir Vilnių, rusai iššovė penkiasdešimt artilerijos šūvių. Tai salutas valstybės jubiliejui. Valstybė, kuri reklamuoja "taikos siekiais", savo jubiliejaus proga drėbina orą artilerijos kanonada!

Jeigu artilerija drėbina orą šūviais be sviedinių, tai ir sovietinės imperijos poetai privalo stvertis už savo lyrų ir pripildyti spaudą panegirika režimui. Tokio poetinės artilerijos pabūklą rolė "Komjaunimo Tiesoj" atiteko išeivijai itin gerai žinomam poetui Justinui Marcinkevičiui.

Prisiminęs prorožiminį poeto E. Mieželaičio patosą, išžiūrėjęs artilerijos pabūklą liepsnas, išspiautas iš jų vamzdžių lauke prie Vilniaus, Justinas Marcinkevičius sukūrė šimtaprocentinį "pilietiską" eilėraštį: Būti ugnimi.

"Mindaugo" ir "Katedros" autorius šlovina Sovietinę Imperiją ir, kažkodėl, vadina ją savo tėvyne! Ar tai atsisakymas nuo savo tikros tėvynės, nuo savo tikros motinos, nuo Lietuvos? Ir tai dėl-

to, kad Lietuva maža, silpna, biedna, neturinti "kosminių trašų", nei "viliojančiai nežinomų žemių"? Ar gali žmogus turėti dvi tėvynes? Vieną kraštą vadindamas savo tėvyne, ar jis turi teisę ir kitą kraštą taip pavadinti? Kiekvienas kurjuzas turi savo ribas. Gal būtų sovietiniai kurjuzai plastesni už mums žinomus?

"Mindaugo" ir "Katedros" autorius, norėdamas "būti ugnimi", rašo odę Maskvai! Ar tai spekuliaciniai naudinga tendencija? Carinio St. Petersburgo laikais rusų poetai (Deržavinas, Lo monosovas, Kantemiras kiti) rašė odes carams.

SUSIRŪPINO MERDINČIU UŽKAMPIU

"Literatūros ir Meno" korespondentas (Nr. 44) susisieško su Mažeikių rajono vykdomojo komiteto pirmininku Vytautu Tomkevičiumi. Mat, kultūriniais poreikiams skirtas žurnalas su sidonėjo Mažeikių rajone statomos naftos rafinerijos projekto.

"Mažeikiai tuometinėje Lietuvoje buvo merdinčių užkampiu", paskelbė sovietinis rajono valdovas Tomkevičius.

Kodėl taip? mes nustembame. Cariniais laikais merdintis miestelis, kuriam buvo duotas koriko Muravjevo pavadinimas laisvoje Lietuvoje tapęs Mažeikiu, buvo viena iš spontaniškai augančių vietovių. Miestelis natūraliai plito į supančiomis lygumomis, suformavo puikų prekybinį centrą, išaugo reiki savo komfortu ir grožiu savivaldybiniai pastatai, Lietuvos banko rūmai, apskrities ligoninė, didinga bažnyčia. Plačios ir puikios gatvės teikė miesteliui švarų, beveik kurortiškos vietovės įvaizdį. Stiprėjo ir vietos sąlygos laugusi pramonė.

Mažeikiai buvo apskrities miestas. Čia spietėsi aktyvi kultūrinė veikla. Patogus ir dažnas susisiekimas su apylinkėmis, su šaliais, su Klaipėda, toli gražu nerodo, kad laisvos Lietuvos laikais Mažeikiai buvo "merdintis užkampis". Taip tvirtindamas Vytautas Tomkevičius, arba piktybiniai meluoja, arba absoliučiai nežino apie ką kalba.

Kodėl Tomkevičiui reikia šmeižti Mažeikių netolimą istoriją? Jis naiviai galvoja, kad toks jo teigimas, apalaiduoja sovietinį tvarkymąsi dėl prieštarių, kad Mažeikiai tapo didžiulės sovietinės valstybės parinktu punktu, kur pastatys militariniams reikalingam skirtą naftos rafineriją.

Apigailėtinis vertės sovietinis geležinkelio transportas nepajėgia tinkamai aprūpinti nafta karinius Klaipėdos, Ventspilio, Rygos ir Karaliaučiaus uostus. Pats Tomkevičius naiviai prasiitaria, kad "geležinkelio transportas nebepajėgia pervežti didėjančio šios rūšies transporto".

Tad susigalvota transportuoti naftą iš pavolgio naftatiekio vamzdynais. Mažeikiai pateko planuotojų dėmesin: tai punktas, kuris parankus tiekimo trikampiu, į Mažeikius vamzdžiai atstums žalią naftą. Čia ją perdirbs į benzino, mazuto ir kt. naftos produktus. Tai, skaičiuojama, pigiau ir parankiau, Mat, naftos gavimo vietoje, naftą išskirsčius ją produktais, tuoj pat atsiranda transporto problema: čia benzinas, čia mazutas, čia kiti priedai! Tuo tarpu karo laivynas sunaudoja visus tuos produktus. Iš tos pat rafinerijos žada ir ok. Lietuvos pramonei skirti tam tikrą, neišvengiamą, dalelę.

Tuo tarpu rafinerijos statyba yra pati didžiausioji statyba, kokią bebūvo Lietuvos teritorijoje. Statyboje dabar dirba pusantro tūkstančio žmonių. Ta masė atgabenta iš plačiausios Ru-

sijos, Sako, čia dirba net dvidešimties tautybių atstovai! Terenai paruošti sugriauti du kaimai: Kalnėnų ir Padarby. Grioviai išdraskė penkis šimtus akrų plotą. Vyriausias statybos inžinierius J. Popovas reikalauja specialistų nuo Uralo, iš Gorkio, nuo Volgos. Mat nėra kaip pasiteisindami tvirtina, specialistų lietuvių. "Specialistams" gyventi stato daugiaaukščius namus netoli Mažeikių miestui. Taip pat auga į dangų 60 metrų aukščio rektifikavimo kolonos. Žemė apsidengia vamzdžių tinklais.

Kaip sovietinei statybai įprasta -- pilna nesklaidumų. Mažeikių statybos trestas, rašo, neturi "efektyvesnės Statybos ministerijos paramos". Tai reiškia, kad daug medžiagų ir statybų dalių negaunama laiku, arba gaunamosios nėra reikiamų kvalifikacijų. Sunkiai eina transportas. Tik nėra sunkumų su kadrų -- darbininkų -- importu. Šiuos lengvai suranda prie Uralo ir Pavolgyje, ir skubiai gabena į Mažeikius.

Nors ši rafinerija priklausys Maskvoje tūnantiems centrums, daugybę statybinių medžiagų turi parūpinti lietuviškos gamybinės įmonės. Tai bus didžiulė rafinerija, pastatyta iš lietuviškų medžiagų (medis, cementas, išskyrus metalą), bet priklausanti Maskvai, kur reziduoja naftos gamybos ir atitinkamos karinės žinybos.

Ar dabar, po dvidešimt kele-

rių tarybinės okupacijos metų Mažeikiai jau nebe "merdintis užkampis"?

Deja, taip nėra! To pat žurnalas korespondentas, to pat V. Tomkevičiaus tvirtinimais, rodo Mažeikių kultūrinio gyvenimo būdą. Mažeikiečiai dabar skursta kultūriškai. Miestui reikia bibliotekos. Veikia tik vienas mažas kinoteatras. Kultūros namai beturi tik 250 vietų salę, kas neleidžia rengti žymesnių parengimų.

"Nėra nė minimalių darbo sąlygų", sako Tomkevičius, "ir reikia apgailėti, kad ši penkmetį tokiu svarbiu objektui (Kultūros namams) statyti nerasta galimybių".

Penkmetis nerado lėšų, skirti jas kultūriniam Mažeikių gyvenimui. Dabar per visus ateinančius penkerius metus mažeikiečiai tenkinsis laisvosios Lietuvos statybų liekanomis. Miestas įžengė į absoliučios stagnacijos fazę.

"Maža kultūros namų scena, o salė sutalpina tik nedidelę dalį norinčių aplankyti koncertus ir spektaklius. Dažnai galima matyti grupes mažeikiškių klausančių koncerto gatvėje ant ša ligatvio..." dėsto nuliūdęs Tomkevičius.

Ir tas prasitarimas rodo, kad ne laisvos Lietuvos dienomis Mažeikiai buvo "merdintis užkampis", bet dabar, po dvidešimt kelerių sovietinio cahoso ir skurdo metų tokiu "merdinčiu užkampiu" pasidarė.

Prie to "sovietinio merdinčio užkampio" dabar lipdo militariniams reikalingam panaudo-simą naftos perdavimo įmonė ir kalba apie sovietų imperijos "dėmesį" Mažeikiams.

Padarby - Mažeikių rafinerijos statyba yra sekantis žingsnis į visišką ok. Lietuvos įjungimą į Sovietinės imperijos ekonomiką ir plačius militarinius strateginius planus. Juk eventualaus karo atveju, pirmosios bombos, gal būtų atominės bombos, kris dabar ir į Lietuvos teritoriją. Joje okupas stotų militarinės svarbos objektus! Ar to nemato Vytautas Tomkevičius? (sp)

Plk. K. Ališausko knygos "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės" pristatymas New Yorko lietuviams įvyko sausio 7 d. Kultūros Židinyje. Viršuje: kalba Kario red. Z. Raulinaitis. Prie stalo sėdi pagerbti kariai savanoriai K. Algenis, J. Kiaunė, J. Šlepetys ir L. Virbickas. Apačioje dalis publikos. Pristatymą rengė Kario redakcija.

vo priimtas tik 1944 m. kovo 15 d. žodžius parašė S. Michalkov ir E. L. Gistan, o muziką pritaikė A. V. Aleksandrov. Tačiau dabartiniu metu, "pasikeitus sąlygoms", žodžių nebegiedama, grojama tik melodija.

Vienas rusų ambasados tarnautojas Ottawoje pareiškė, kad žodžių nebevertojama todėl, kad daug dalykų nuo 1944 m. esą pasikeitę. Kai kur per daug prisimenamas Stalinas, o paskutinė jo strofa mažai betinkanti "postalininei erai". Ten buvo giedama:

Mūsų armija gimė žiaurių mūšių įkarštyje, Barbarus įsibrovėlius mes veikiai sudaužysime, Tik kovoje mes savo ateitį nustatysime, Ir kraštą išvesime į amžiną atsinaujinimą.

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

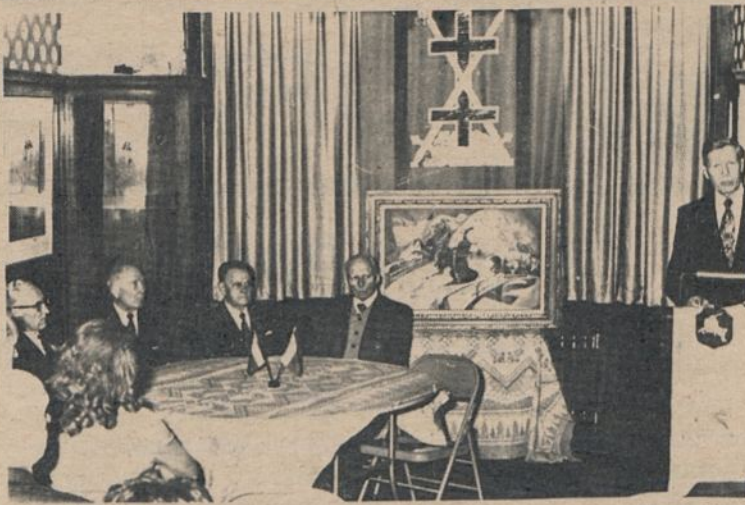
Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Plk. K. Ališausko knygos "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės" pristatymas New Yorko lietuviams įvyko sausio 7 d. Kultūros Židinyje. Viršuje: kalba Kario red. Z. Raulinaitis. Prie stalo sėdi pagerbti kariai savanoriai K. Algenis, J. Kiaunė, J. Šlepetys ir L. Virbickas. Apačioje dalis publikos. Pristatymą rengė Kario redakcija.

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

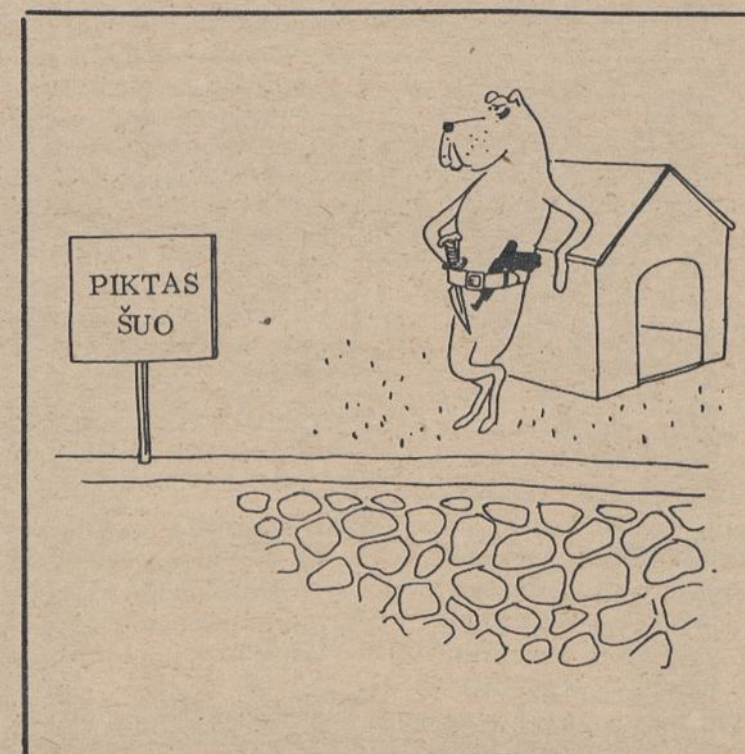
Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Redakcija toliau aiškina, kad carų laikais rusai turėjo savo himną "Dievas te-saugoja carą" (Bože caria chrany), kuris po rusų revoliucijos 1917 m. buvo panaikintas (kai kur bažnyčiose tebegiedama melodija su pakeistais žodžiais, o Pensilvanijos universitetas jos melodiją pritaikinęs savo himnui). Po revoliucijos buvo naudojamas tarp-tautinis socialistų himnas "Internacionalas", kurį kai kurių kraštų socialistai ir dabar tebevartoja. (ab)

Be žodžių...

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

MIRĖ LEONAS KAZĖNAS

Po ilgos ir sunkios ligos sausio 16 d. mirė Leonas Kazėnas, sulaukęs 53 metų amžiaus.

Velionis buvo gimęs 1920 m. Pasvaly, baigęs Pasvalio gimnaziją ir Šiaulių prekybos institutą, bolševikams okupavus Lietuvą už lietuvių buvo persekiojamas. Jis kovojo ir slaptėsi, pagaliau, karui baigiantis, pasitraukė į Vokietiją. 1949 m. priklausė Čiurlionio ansambliui. Atvykęs į JAV pradėjo apsigyveno Bostone, vėliau persikėlė į Clevelandą ir dirbo General Electric bendrovėje.

Liko nuliūdę žmona Bronė, dukra Saulė, sūnus Dainius, brolis Julius su šeima, Lietuvoje seserys Verutė ir Stasė ir brolis Antanas.

Velionis buvo pašarvotas D. Jokubauskienės koplyčioje ir šeštadienį po gedulingų pamaldų Nauj. parapijos bažnyčioje, gausaus būrio artimųjų ir bičiulių palydėtas į Visų Sielų kapines.

Velionies šeimai ir artimiesiems reiškiamas užuojauta.

• Stasys Barzdukas, PLB pirmininkas, praeitą savaitę sunegalavęs buvo paguldytas į ligoninę.

Čiurlionio ansambliui minint 33 metų sukaktį, naujai paskelbtieji mecenatai dr. J. Skrinskis ir Br. Gražulis pietaus su O. Mikulskiene sukaktuvinį tortą. Kairėje stovi ansamblio vadovas P. Maželis.

KLAIPĖDOS SUKILIMO MINĖJIMAS

Sausio 28 d., 4 val. šv. Jurgio parapijos salėje, šauliai ruošia 50 metų Klaipėdos sukilimo sukakties minėjimą. Paskaitą skaitys iš Detroito atvykęs LŠST CV sekretorius J. Švoba. Meninę dalį atliks Čiurlionio Ansamblio kanklių orkestras, vadovaujamas šaulės moterų sek. vadovės O. Mikulskienės su Čiurlionio Ansamblio soliste I. Gragaliūnaite. Šauliai nuoširdžiai prašo clevelandiečius atsilankyti į minėjimą.

• Literatūros vakaras įvyks sausio 27 d., šeštadienį, 7:30 v. v. Nauj. parapijos salėje.

Programoje dalyvaus Draugo romano konkurso laureatas Aloyzas Baronas ir Clevelando moksleiviai bei studentai ateitininkai. Po programos vaisės ir

šokiai. Bilietų kainos: suaugusiems \$2.50, jaunimui \$1.50.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

• Naujuose lietuvių namuose, kurie greit bus baigti įrengti, adv. Širvaitis atidarys teisės įstaigą, o Rapolas Valotka perkels Globe Parcel skyrių.

• Edv. Varekojis, buvęs clevelandietis, siunčia širdingiausių linkėjimų iš šiltosios Floridos ir linki Dirvai, gero derliaus 1973 metuose!

— Džiaugiuos, — rašo jis, kad Dirvos laimėkis mane neužmiršo, nors gyvenu toli nuo Dirvos pabėgęs. Taipogi stengiuos Dirvai padėti. Dabar siunčiu savo auką Dirvai paremti ir taipgi naują prenumeratorių.

Ponia Veronika Jomantienė yra senos kartos lietuvių ir didelė lietuvių reikalų rėmėja. Visada ir visur prisideda savo aukomis.

Jau daugiau kaip 10 metų yra St. Petersburg Lietuvių Klubo garbės narė ir klubo direktorė. Per visą tą laikotarpį V. Jomantienė Liet. Klubui yra paaukavusi virš 4000 dolerių.

Visuose klubo reikaluose aktyviai dalyvauja. Nors būdama senyvo amžiaus, bet niekad neatsisako, jei yra svarbus reikalas pati asmeniškai dėl klubo pasidaryti.

Reikalinga moteris — kasininkė, mokanti lietuvių ir anglų kalbas. Kreiptis darbo valandomis į viceprez. K. Šukį, Superior Savings and Loan Assn., 798 E. 185 St. Tel. 481-8552.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

SAUSIO 27 D. 7:30 v. vakaro Trečias Ateitininkų Jaunimo ruošiamas Literatūros Vakaras. Programoje: Aloyzas Baronas ir jaunimo pasirodymai.

SAUSIO 28 D. Sekmadienį, 4 v.p.p. šv. Jurgio parapijos salėje, Klaipėdos sukilimo minėjimas. Ruošia šauliai.

VASARIO 4 D. sekmadienį, šv. Jurgio parap. salėje bus rodomi du filmai: 12 Didžiųjų ir I septintąjį dešimtmetį. Rengia Ateities Klubas.

VASARIO 11 D. Vysk. M. Valančiaus liuanistinės mokyklos rengiami pietūs.

VASARIO 11 D. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimas. Rengia ALT skyrius.

VASARIO 24 D. DLK Birutės d-jos Clevelando skyriaus rengimas.

KOVO 3 D. Čiurlionio Ansamblio rengiamas Užgavėnių šiu-pins.

KOVO 17 D. šeštadienį, Vysk. M. Valančiaus Lit. M-los Tėvų Komiteto kviečiamas Hamiltono dramos sambūris "Aukuras" sta to dramą "Audronė".

KOVO 18 D., sekmadienį, 3:00 v. p.p., Cuyahoga Community College, 2900 Community College Ave., Grandinėlės koncertas.

KOVO 24 D. Kaziuko Mugė Naujos parapijos salėje.

BALANDŽIO 1 D. šv. Kazi-miero liuanistinei mokyklai paremti madų paroda.

BALANDŽIO 29 D. Vysk. M. Valančiaus liuanistinės mokyklos tradicinis balius.

GEGUŽĖS 5-6 D. Clevelando ateitininkų šeimos šventė.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

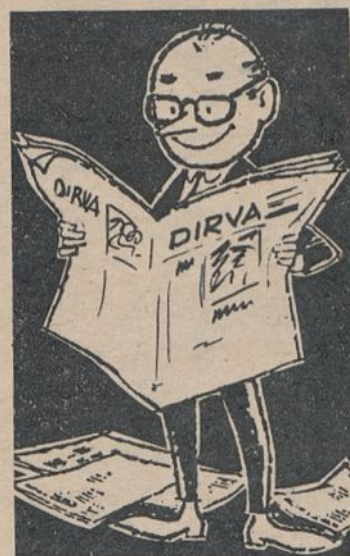
• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

ISNUOMOJAMI BUTAI

Naujosios parapijos rajone. Vieno ar dviejų miegamųjų butai. \$125 ir virš. Duodame baldus. Be vaikų ir naminių gyvulių. 486-0050. (3-7)

APARTMENS FOR RENT

Our Lady of Perpetual Help area. One and two bedroom apartments. \$125 and up. Will furnish. No children or pets. 486-0050. (91-7)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

NAMŲ SARGAS

Reikalingas namams Naujos parapijos rajone. Vyras ir žmona. Gali būti pensininkas. Be vaikų ir naminių gyvulių. 486-2030.

HOUSE FOR SALE

3 bedroom colonial

Living room, dining room, kitchen. Front enclosed porch. E. 185 St. area. \$22,900.

GEO KNAUS
Real Estate
819 E. 185 St.
481-9300

(6)

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskit savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinias apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE CLEVELAND, OHIO 44114 TELEF. 621-6036

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKSTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka 5%

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandose suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

7 DIENOS...

(Atkelta iš 8 psl.)

jos iškviestas "Baltijos" kvintetas su programos pavairintojų rašyt. Ant. Gustaičiu iš Bostono (apie šį koncertą rašysiu kitą savaitę), o sausio 27 d. rengiamas didelis išleistuvių balius su virš minėta programa. Bilietai čia bus nepigūs — 15 dol. asmeniui, bet tikslas gražus ir reikia tikėti, kad salė bus pilna "Grandies" bičiulių bei rėmėjų. Kaip visuomet, taip ir šį kartą į abu parengimus dr. L. Kriaučiūnas gyviesiems lietuvių spaudos darbuotojams išsiuntinėjo nemokamus bilietus, pakviesdamas būti jo svečiais. Tad nereikia stebėtis, kad mūsų plunksnos aprašant "Grandies" žygius neliks sustingusios ar nebylės.

• JAU antra žiema kaip Chicagoje vyksta LŽS cv globojami jaunųjų spaudos darbuotojų kursai. Sausio 10 d. į kursus buvo atsilankę keturi LŽS cv nariai ir čia paprašė kursų lankytojų, kad jie aprašytų to vakaro įspūdžius. Man malonu gios skilties dalį užleisti būsimajai lietuvių spaudos bendradarbei Ramunei Kubiliūtei:

"Trečiadienį, spalio 10 d. jaunieji žurnalistai susirinko į Jaunimo Centrą. O gal būtų tiksliau sakyti, kad tik maža dalis užsirašiusių į šiuos kursus atėjo. Šį kartą mus aplankė net keturi Centro Valdybos nariai: A. Pužauskas, J. Janušaitis ir Vl. Ramojus. Taip pat buvo ir kun. J. Vaišnys, kursų vedėjas ir Lietuvių žurnalistų Sąjungos pirmininkas.

Aiškiai buvo matyti, kad prelegentai buvo nusivyle tokio mažo skaičiumi atėjusių, nes yra devyniolika užsiregistravusių į kursus, o tik keturi teatėjo, ir dar viena kandidatė prisirašė. Mat, tą vakarą buvo ir Jaunimo Centro choro repeticija.

Prelegentai davė patarimų būsimiems žurnalistams bei papasakojo atsitikimų iš savo žurnalistinės karjeros. Vienas jų, Vl. Ramojus, lankęs 1953 metų žurnalistikos kursus, sakė, kad buvo netoli keturiiasdešimt kursantų, iš kurių tik keli atkrito. Tais laikais, visi uoliai lankė tris paskaitas į savaitę, ir gavo diplomus iš Loyolos universiteto.

Šių dienų kursai yra ruošiami, kad paruoštų naujų patyrusių lietuvių žurnalistų, norinčių išlaikyti lietuvių spaudą, ir papildyti ir vėliau perimti dabartinių rašytojų eiles. Ar jaunimas nesidomi? Jei užsiregistruoja ir nevisada ateina, tai tik pusiau atlikta pareiga. Paskaitininkams tiesiog nemalonu skaityti paskaitas tokiam mažam būreliui. Esu tikra, kad nesumažėjo rašytojų bei korespondentų skaičius, bet atrodo, kad apėmė apatija. Tikiuos, kad kai kurie būsimieji žurnalistai atsileps kaip nors į mano pabarimą: arba ims rašyti straipsnius arba pradės uoliau lankyti šiuos įdomius ir naudingus kursus.

Ramunė Kubiliūtė"

MILLWRIGHTS

Immediate opening for 3 Millwrights with 5 years experience.

MUST HAVE PRIOR EXPERIENCE ON POWER CONTROL, INDUSTRIAL MACHINE AND GENERAL FACTORY MAINTENANCE. EXCELLENT STARTING RATE AND COMPANY PAID FRINGE BENEFITS. APPLY EMPLOYMENT OFFICE.

E. F. HAUSERMAN
6551 Grant Ave.
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (4-6)

A. A.
LEONUI KAZĖNUI
mirus, žmoną BRONĘ, dukrą SAULĘ,
sūnų DAINIŲ ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu su jumis liūdime

Edas, Irena, Dalia, Rita
R y d e l i a i
Stefa Rydelienė
Aleksandras ir Marija
J o h a n s o n a i

A. A.
LEONUI KAZĖNUI
mirus, jo žmoną, vaikus ir brolių JULIŲ su šeima nuoširdžiai užjaučiame

Marcinkevičių šeima

Brangiam vyrui ir tėvui
A. A.
LEONUI KAZĖNUI
mirus, žmoną BRONĘ, dukrą SAULĘ ir sūnų DAINIŲ nuoširdžiai užjaučiame

Vytautas, Albina ir Irena
B a k ū n a i
Jurgis ir Estera
B a k ū n a i

Clevelando "Klaipėdos" Vietininkijos Jūrų Skautų Tėvų Komiteto nariui

A. A.
LEONUI KAZĖNUI
mirus, jo žmoną BRONĘ, dukrą SAULĘ, sūnų jūrų skautą DAINIŲ ir gimines giliai užjaučia ir kartu liūdi

Clevelando Jūrų Skautai

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

A. A. Marija Jansonienė

STAIGA MIRĖ MARIJA JANSONIENĖ

Sausio mėn. 13 d., 2 val. Cape Cod Hospital išsiliojus kraujui į smegenis staiga mirė Marija Jansonienė gerai žinomos vasarvietės vilos Audronė Osterville Cape Cod savininkė.

Įvairių žmonių vadovavimas ir tvarkymas sudarė Marijos įvairų ir judrų gyvenimą. Lietuvoje kartu

nu buvo įvairių biznių savininkai — Vyno fabrikas Vynotauras, A. Panemunė, Kino teatras Kaune, Malūnas — lentpiuvė ir elektros stotis Lazdijuose, pensionatas ir vyno atstovybės Vilniuje ir kt.

1944 metais pasitraukė į Vokietiją, o iš ten į Australiją, kur jos vyras dr. Eduardas dirbo kaip Legal Counsellor with Emigration Dept. ten išgyvenus 6½ metų atvyko į Ameriką pir-

miausia pas sūnų Julij Garmų į Easton, Pa. vėliau į Brooklyną ir Bostoną.

1957 m. pirkė vilą Audronė, Cape Cod ir jai vadovavo iki mirties.

Žiemą gyvenant Bostone priklausė prie LB Kultūros Klubu, Moterų Klubu ir kitų organizacijų.

Laisvalaikio mėgo tapyti aliejiniais dažais dažniausiai geles ir gamtovaizdžius bei jūros vaizdus.

Daugelis jos paveikslų puošia bičiulių namus, bet ypač vila Audronė būdavo išdekoruota jos paveikslais iš kurių gal kokie 100 pasiliko.

Šiais metais kaip tik pradėjo statyti savo privačią poilsio vilą tame pačiame Audrones parko kalnelyje, bet staigi mirtis nebeleido Marijai persikelti į naujus namelius, o išvyko į amžino poilsio vietą — gražų Katalikų kapinių kalnelį Cape Cod, ramiam medžių pavėsy.

Nors laidotuvės buvo tolokai nuo Bostono Cape Cod ir darbo dieną (sausio 16) tačiau susirinko didelis būrys giminių, artimųjų, bičiulių ir amerikonių kaimynų atiduoti paskutinę pagarbą ir palydėti į amžino poilsio vietą.

Dideliame nuliūdime paliko vyrą dr. Eduardą (kuris ypač sunkiai pergyveno, nes ir pats turi širdies negalavimus), sūnų Julij Garmų su šeima iš Pocono kalnų Pennsylvania ir anūkė Ritą su šeima iš San Diego, Cal. Išėkis Marija su Dievo palaima ramybėje Cape Cod žemelėje, o likusiems šeimos nariams reiškiamė gilią užuojautą. (vg)

Dabartinis dr. E. Jansono adresas: P. O. Box 424, Osterville, Mass. 02655.

• **Balfo New Yorko skyrius**, vadovaujamas E. Noako, New Yorko teisme iškėlė bylą dėl Balfo seimo neteislingai prarastų sprendimų.

BOSTON

NEOLITUANŲ ŠVENTĖ

Bostono Korp! Neo-Lituanian maloniai kviečia visus į Korp! metinę šventę ir Korp! 50 metų sukakties minėjimą vasario 3 d., šeštadienį, ALT S-gos Namuose, 484 East Fourth Street, South Bostone.

Dienotvarkė: 7:30 v. v. — Filisterių sueiga, valdybos pranešimas, padalinio valdomųjų organų rinkimai ir einamieji reikalai.

8:00 v. v. — Iškilminga sueiga — pagrindinis kalbėtojas dr. Jonas Balys iš Washington, D. C. Paskaitos tema: "Mūsų tautos kūrybingumas." Vaišės (BLY-NAI).

Įžanga: \$5.00 porai, \$3.00 asmeniui, \$2.00 studentams, **Bostono Padalinio Valdyba**

LOS ANGELES

IDOMUS KONCERTAS

Los Angeles mieste SLA 75 kuopa vasario mėn. 4 d., 1973 m., sekmadienį, 12 val. tuojau po pamaldų, šv. Kazimiero parapijos salėje rengia įdomų koncertą.

Koncertą atliks sol. Stasė Pautienienė-Klimaitė ir buvęs Lietuvos operos solistas Vidmantas Valatka, kuris padainuos naujausias dar negirdėtas dainas.

Po koncerto svečiai bus pavaišinti.

Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti, įvertinti mūsų dainas, menininkų talentus ir darbą. (jg)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

7 DIENOS ČIKAGOJE

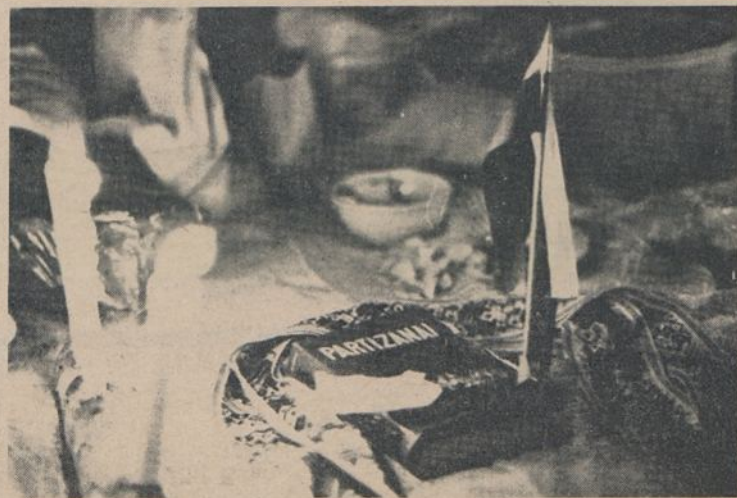
VLADAS BŪTĖNAS

Chicagos lietuviai skautai, sudarę Miško Brolių draugovę, Kūčių naktį Rako miške, Custer, Mich.

• **LIETUVOS** laisvės kovotojų-partizanų žygiai bei kovos, vykusios pokario laikotarpyje okup. Lietuvoje, jau liko kaip istoriniai įvykiai, nors dar nedaug tirti ir tik dalinai surašyti dokumentiniuose veikaluose bei LE puslapiuose. Kad ta ypatinga netolimos epochos istorija visai nenuieitų užuomarštin, laisvojo lietuvių išeivijoje atsirado visa eilė skautų vienetų, ateitininkų būrelių, taip pat šaulių dalinių ar net LF Bičiulių skyrių, kurie pasivadino J. Daumanto, J. Būtėno, Miško Brolių ir kitais vardais, turinčiais artimą ryšį su lietuvių tautos pokario dešimtmečio rezistencija Chicagoje Lituanicos tunto sudėtyje veikia ir viena skautų draugovė, pasivadinus Miško Brolių vardu. Draugovei vadovauja J. Šalčiūnas. Ši draugovė tiek stovyklose, tiek ir kitose išvykose stengiasi imituoti buv. Lietuvos laisvės kovotojų gyvenimą ir bent dalinai pagyventi taip, kaip partizanai gyveno Lietuvos miškuose, kiekvieną akimirą mirties pavojui žvelgiant į akis. Kiekvienas supras, kad tiek skautams, tiek ir kitiems jokių pavojų ir jokių priešų laisvame krašte nėra. Bet nors ir tariamas sugrįžimas į anas nuotakas bei papročius, lydėjusius Lietuvos partizanus, jau yra tam tikra Lietuvos istorijos pamoka ir kartu patriotinių jausmų jaunime ugdymas. Taip ir Chicagos Miško Brolių Kalėdų išvakarėse nuvyko į Rako stovyklavietę, esančią už 250 mylių nuo Chicagos, ir ten miško gilumoje ant sniego partizaniškai pavalgė Kūčių vakarienę bei atliko kita programą pagal J. Daumanto "Partizanuose" aprašytus Kūčių papročius. Kai vieni iš jaunuolių vyksta į okup. Lietuvą įkvėpti tyro jos oro ir gyvosios lietuviškos dvasios, kiti gražių tautinių pramogų susikūria ir čia, laisvajame krašte. Man regis, kad niekas jiems už

tai neprikaištaus, bet tik pagirs. Juk ir partizanai, stoję į kovą už Lietuvos laisvę, buvo tokie pat jauni ir pilni gyvybės kaip ir dabartiniai mūsų skautai, užaugę toli nuo Lietuvos.

Miško Brolių Evangelija — J. Daumanto "Partizanai" šalia lietuviškos vėliavėlės ant jų Kūčių stalo Rako miške, Custer, Mich. J. Kapačinsko nuotraukos

• **ALICE STEPHENS** vadovaujamas "Aidučių" ansamblis sausio 13 d. Tautinių namų salėje surengė balietę, kur perpildytoje salėje meninė programą šalia "Aidučių" atliko ir svetys iš New Yorko akt. Vitalis Žukauskas. Šis vyras yra gyvas ne tik dažnuose sceniniuose pasirodymuose, bet taip pat ir akademinuose siekiuose. 1971 m. viename New Yorko universitete slavų dramos ir literatūros studijas apvainikavo magistro laipsniu. Šalia to savo namuose yra sukaupęs gausybę dokumentinės medžiagos lietuvių teatro istorijai nuo praėjusių amžių. 1942 m. pradėjęs dirbti Kauno valstybiniam teatre, jis nuo scenos nepasitraukia ir iki šių dienų, nors daugiausia dabar atstovaudamas tik "vieno žmogaus" linksnį teatrą. Tą "vieno žmogaus" teatrą V. Žukauskas atstovavo net Pietų Amerikoje, ten nuvykęs su Lietuvos Vyčių ekskursija bei solistais P. Bičkienė ir L. Stuku. Šie trys menininkai P. Amerikoje gyvenantiems lietuviams davė pen-

linkėtina, kad jis kuo dažniau lankytų įvairiais lietuvių kolonijoms, nes jo "vieno žmogaus" teatras yra ir lankstus ir įdomus. Skaitytojų atgaivai štai viena V. Žukausko detalė apie bendrą lietuvių partiją: "Krikščioniškai demokratinė ant tautinio pamato ir socialistiniais motyvais su valstiečių liaudininkų ataudais, frontininkų bičiuliškai sulipdyta, santarvės paremta, laisvės kovotojų atkovota ir perleista bendruomeniškai besivaldančiųjų veiksmų sferoms — viena lietuvių partija. Amen..."

• **ŠESTADIENI**, sausio 27 d. plačioji Chicagos lietuvių visuomenė vėl gausiai rinksis į Jaunimo centro didžiąją salę, kur įvyks į P. Ameriką išvykstančios "Grandies" taut. šokių grupės išleistuvės su sol. A. Simonaitytės dainų koncertu ir tos programos akimirkomis, kurias "Grandis" atliks P. Amerikoje. Kaip žinome, vasario pabaigoje Brazilijoje įvyksta P. Amerikos lietuvių kongresas ir "Grandis" pakviesta kongrese bei kituose vietose atlikti reprezentacinę programą. Vien kelionės išlaidos atseis apie 12,500 dol., kurių P. Amerikos lietuviai patys negali padengti. "Grandies" globos komitetui, vadovaujamam Irenos Kriaučeliūnienės, yra didelė našta surinkti pakankamai pinigų kelionei. Bet čia į talką jau jungiasi platesnis komitetas, kurio tarpe matome ir didelės energijos bei nemažesnės rizikos asmenį — dr. L. Kriaučeliūną. Tik jų dėka sausio 20 ir 21 d.d. Chicagoje koncertavo specialiai iš V. Vokietijos (Nukelta į 7 psl.)

Partizaniškos Kūčių skautų stovyklavietėje. Rako miške praėjusių Kalėdų naktį.